

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství

Název práce

Děti a jejich bezpečí

(prezentační videopořad)

Children and their safety

Autor: Josef Bednařík
Obor: Vychovatelství
Typ studia: Kombinované studium
Vedoucí práce: PaedDr. Ivana Jiroušková

2011

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použité literatury.

Josef Bednařík

Poděkování

Velmi rád bych poděkoval vedoucí své bakalářské práce PaedDr. Ivaně Jirouškové za odborné vedení, cenné rady a poznámky, které mi poskytla při zpracování této práce. Dále bych chtěl poděkovat dětem a jejich rodičům za ochotu ke spolupráci v průběhu natáčení a učitelům základních škol v okrese, u nichž jsem prováděl výzkum.

Obsah

1.	Úvod	5
1.1	Cíl práce	6
2.	Teoretická část	
2.1	Interaktivní výuka	7
2.2	Vliv sdělovacích prostředků na děti	8
2.3	Vyhodnocení průzkumu na základních školách	12
2.3.1	Vyhodnocení průzkumu	13
3.	Příprava videotechniky pro dané téma	
3.1.	Příprava videokamery pro natáčení	21
3.1.1	Práce s videokamerou	22
3.1.2	Přednost videotechniky pro dané téma	23
3.2	Možnosti uplatnění videopořadu v praxi	24
3.2.1	Souhrn poznatků a závěrů z ověřování	24
4.	Praktická část	
4.1	Námět videopořadu	27
4.2	Obsahový scénář	44
4.3	Metodická příručka k DVD	32
5.	Závěr	
5.1	Seznam použité literatury	53
5.2	Seznam příloh	54

Abstrakt:

Tato bakalářská práce byla mnou natočena a následně zpracována jako preventivně informační videopořad na téma „Děti a jejich bezpečí“, obsahující hrané scénky s různými situacemi, do kterých se děti mohou v životě dostat. Pořad jsem natáčel na základě vyhotoveného námětu, obsahového i technického scénáře a dále zpracoval pomocí stříhového programu Pinnacle Studio.

Teoretická část bakalářské práce stanovuje cíle výukového videopořadu, věnuje se interaktivní výuce a vlivu médií na děti. Dále prověřuje současný stav zpracování zadané problematiky, zabývá se přípravou a prací s videokamerou, zjišťuje přednosti videotechniky pro zpracování zadaného tématu. V závěru se věnuji možnostem uplatnění videopořadu v praxi, poznatkům a získaným zkušenostem v průběhu natáčení.

Klíčová slova:

Děti a jejich bezpečí, preventivní videopořad, kamera

Abstract:

My Bachelor thesis was filmed for precautionary measures information sketches. These short movies named “ children and their safety“ . That contains playing scene with various situation from their child hood . The sketch was filmed by theme and technically skript. I used edition program named Pinnacle Studio.

Theoretic part Bachelor work set the target tuitionary scatches which is focused children and their interactive education.

Next part is about preparation and work with camcorder as well as accessories for filming.

I focused in the end to apply scatches in prectice, piece of knowledge and gain experience process of filming.

Keywords:

children and their safety, precautionary measures information sketches, camcorder

1. Úvod

V dnešním uspěchaném světě si již nedokážeme představit život bez elektronických přístrojů, které nás obklopují. Tento modernizovaný a stále se vyvíjející trend chťe nechťe zasáhl i školství. Doba, kdy se na tabuli psalo křídou, a pro názornou ukázkou se používaly ilustrační obrázky, se stává pomalu historií. V současné době nestačí mít při výuce dobře připravenou teoretickou přednášku, ale pro lepší názornost je dobré mít vždy něco navíc. Jelikož jsou do dnešních škol postupně dodávány počítače, instalovány vizualizéry, dataprojektory, interaktivní tabule, elektronická hlasovací zařízení a další moderní technika, je dobré mít na vyučovací hodinu k dispozici především PowerPointové prezentace a digitální videa, nejlépe však v interaktivní podobě. Právě proto na hodinách informační technologie mě tento předmět zaujal natolik, že jsem se rozhodl vstoupit jako amatér do tohoto světa prezentací, digitálních videí a učít se možnostem, které tato technika nabízí.

Jsem zaměstnán u Policie České republiky Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje Územního odboru Šumperk na preventivně informační skupině jako preventista. Mojí náplní práce je prevence v oblasti sociálně patologických jevů, se kterými policie přijde do kontaktu. Především se zaměřuji na přednášky ve školách v rámci Komplexně primárně preventivního programu. Tyto přednášky mám uzpůsobeny a rozděleny dle věku dětí v délce jedné vyučovací hodiny. Obsahem přednášek určených pro děti prvního stupně základní školy je vlastní bezpečnost a Integrovaný záchranný systém. Především v oblasti dítě a jeho vlastní bezpečnost jsem neobjevil žádný videomateriál, který by se dal při mých přednáškách použít. Výše uvedené skutečnosti byly důvodem volby pro zpracování výukového videopořadu „Děti a jejich bezpečí“.

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem je především vytvoření a natočení informačního videopořadu pomocí stříhového programu Pinnacle Studio.

Vytvořený prezentační materiál má za úkol ukázat, navodit dětem situace, které za určitých okolností mohou vést k ohrožení jejich bezpečnosti. Cílem práce je vytvořit interaktivní formu informačního videopořadu, na základě kterého budou děti moci formou modelových situací, konstruktivní metodou nalézt a navrhnout různá řešení daného problému.

2. Teoretická část

2.1 Interaktivní výuka

V dnešní době se na pojem „interaktivní výuka“ nahlíží jako na zcela něco nového, novou metodu, která má posluchače oprostit od takzvaného frontálního verbalismu či slovního encyklopedismu, o což se snaží současná reforma školství. Obecné zásady interaktivní výuky spočívají v tvůrčí atmosféře ve třídě, kdy vyučující podněcují u posluchačů především vyjádření vlastních názorů a myšlenek. Umožňují zpětnou vazbu a možnost zaměření výsledku na daný problém. Přínosem této metody do praxe je především lepší porozumění problematice a zapamatování předávané informace a v neposlední řadě udržení si pozornosti posluchačů po celou dobu výkladu. Dalším podstatným přínosem je posílení iniciativy a motivace ze strany posluchačů a vytváření pocitu zodpovědnosti za společný úkol. Jedním z hlavních znaků interaktivní výuky je zjevná názornost a systematickosti, kdy součástí jednotlivých předmětů jsou audiovizuální nahrávky s různými materiály a v neposlední řadě i webové odkazy, na základě kterých mohou posluchači získat rozšiřující informace o přednášené látce.

Představitelem interaktivní výuky se v dnešní době stala interaktivní tabule. Proto se termín interaktivní výuka dává do spojitosti pouze s tímto výdobytkem moderní techniky, ale možností je samozřejmě více, např. skupinová, kooperativní výuka a projektová výuka atd.

Jelikož v našem školství je využívána především frontální metoda výuky, při níž posluchač zůstává pasivní, naslouchá přednášejícímu bez možnosti okamžité zpětné vazby, rozhodl jsem se využít při přednáškách na téma „Děti a jejich bezpečí“ interaktivních metod výuky. Mezi základní prvky při vedení interaktivní výuky patří být pro žáky partnerem a především vyžadovat z jejich strany aktivní spolupráci, spoluúčast při plnění zadaných úkolů, a společně tak usilovat o dosažení společného cíle. Dále je facilitovat a usměrňovat v dané diskusi a především zdůvodňovat vhodná řešení, nikoli vnucovat.

Nezbytné je chápat žáka jako zdroj nápadů, při výkladu použít metody brainstormingu a využít tak skupinového výkonu při řešení zadaných úkolů.

V této kapitole se mi spíše jednalo o přiblížení pojmu „interaktivní výuka“ a uvedení obecných zásad, které tato forma výuky musí splňovat. V současné době se tento výraz skloňuje v různých pádech, dalo by se říci, kdo nepoužívá interaktivní výuku, tak není v současném světě „in“, ale z praxe vím, že se tento pojem povětšinou spojuje jen s technickým prostředkem, jako jsou interaktivní tabule.

2.2 Vliv sdělovacích prostředků na děti

Zde se pozastavím nad vlivem masmediálních prostředků na mladou populaci. Jakou spojitost má tento problém s daným videopořadem? Zde budu citovat z policejního zpravodajství:

„Dne 13. 1. 2011 v odpoledních hodinách na Policii České republiky v Šumperku, oznámili rodiče 10leté dívky ze Šumperska, že jejich dceru na cestě ze školy měla oslovit neznámá žena, která dle výpovědi nezletilé na silnici mezi obcemi Rapotín a Petrov nad Desnou kolem šestnácté hodiny u ní měla zastavit s vozidlem, stáhla okénko a nabídla, že ji odveze. Dále dívka uvedla, že ji řidička měla slovně nutit k nástupu do vozidla, nebo že ji zbije. Na toto dívka zareagovala útekem na přilehlou louku, kdy ji žena měla nějakou dobu pronásledovat, ale po chvíli svého jednání měla zanechat a odjet pryč.

Po přijetí tohoto oznámení bylo započato policií intenzivní vyšetřování dané věci, kdy byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření z trestného činu vydírání. Policisté provedli ohledání místa činu a další den provedli rozsáhlé opatření ke zjištění popisu ženy, vozidla a svědků.

Dne 14. 1. 2011 se rodičům nezletilé ohlásila jejich známá, která celou situaci popsala, a následně k dané věci byla vyslechnuta i policií. 43letá žena z Olomoucka uvedla, že dívce nabídla svezení a vystoupila z vozidla, ale že ji nevyhrožovala ani nepronásledovala.

Policie může uvést, že jde skutečně o ženu, která chtěla v nevlídném počasí odvézt dítě do místa bydliště, a v daný okamžik jí nedošlo, že dívku vyděsila natolik, že následně bylo započato policejní vyšetřování pro uvedený trestný čin.

Během prováděného šetření nic nenasvědčuje tomu, že bylo spácháno protiprávní jednání, a po doplnění nezbytných administrativních úkonů bude celý případ s největší pravděpodobností odložen.“ (nrap. Josef Bednařík, zpravodajství PČR Šumperk 19. ledna 2011)

Na uvedeném případě je zcela zřejmé, jak velký vliv mají média na mladou populaci. Když si uvědomíme, jak důležitou součástí času mládeže tvoří sledování sdělovacích prostředků, respektive styk s nimi, nemůžeme se divit, že se dívka zachovala přehnaně hystericky, ale vzhledem k vlastnímu bezpečí správně. (Jelikož jsem se na uvedeném případě podílel, vím, že na chování dívky se podepsal velkou měrou vliv médií.)

Podle provedených studií tvoří televize stále roli vedoucího média, a to i přes rapidní nárůst dalších mediálních nosičů a s nimi spojenými možnostmi. Jen pro ilustraci uvádím výsledky studií, podle kterých se většina mladé populace zaobírá sledováním televize až 120 minut denně (Duspiva, [on-line], 2003).

Pro celkový obraz je vhodné také dodat, že děti nejsou minoritní televizní skupinou, protože tvoří dnes okolo 37% celkové populace, přičemž televizor je součástí téměř 8 z deseti světových domácností. Pravdou zůstává, že do podvědomí dětí stále častěji zasahují také nové technologie a nová média, která nahrazují ta tradiční. Nicméně podle mého názoru nepůjde o změnu zvláště radikální s ohledem na rozšíření nabídky televizních programů. (Matoušek, Kroftová, 1998)

Negativní důsledky vlivu médií na děti jsou obecně známé. Negativa vlivu se dají vyjádřit ve dvou sférách:

1. Viditelné a zřejmé obsahové vlivy - tyto negativní faktory jsou samotným obsahem rozhlasu či televize. Jsou to téměř hlavní ukazatele současných průměrných a komerčních pořadů a filmů.

Především se jedná o násilí propagované jako přirozená součást života, krutost produkovaná hlavními protagonisty a v neposlední řadě samozřejmě také sex. Násilí a brutalita se dnes běžně objevují také v pořadech určených přímo dětem.

2. Cílené ovlivňování diváka - bývá víceméně skryté a jedná se především o reklamní působení. Tento způsob ovlivňování je často vědomým způsobem či podprahovým působením.

Před nežádoucími účinky těchto vlivů by nás měl chránit speciální zákon. Tzv. mediální zákon o rozhlasovém a televizním vysílání a zákon o regulaci reklamy. Institucí, která plní zákonem stanovené povinnosti a má také regulační funkci, je Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Nicméně v tomto ohledu mají média vliv téměř na všechno, na oblékání, chování a etiku, na etiku ústního i písemného projevu a tvorbu nových slovních výrazů apod. (Matoušek, Kroftová, 1998)

Rodiče jsou hlavním a nejdůležitějším prvkem v televizní výchově dětí, oni se rozhodují, před kterými pořady děti chránit, ale zároveň hledají, co dětem doporučit. Velmi významným faktorem bývá tzv. rodičovský příklad, tedy jaké zvyklosti vidí dítě v domácím prostředí, jakým způsobem vnímá rozhodování a volbu rodičů a jak přistoupí na systémovou selekci programů. Rozhodnutí rodičů je v tomto případě ovlivněno tradicemi v rodině. Negativní vliv médií se pokouší omezit také veřejné instituce. Naše právní úprava vychází z platných směrnic EU, které si v této oblasti kladou za cíl stanovit a uplatňovat práva a ochranu nezletilých v souvislosti s televizním a rozhlasovým vysíláním, reklamou a teleshoppingem. Stanovené zásady jsou zakomponovány do českých právních předpisů (zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů). Evropský koncept přitom nevyklučuje, že členské státy mohou přijmout i přísnější opatření. V praxi této možnosti využívají např. Řecko, Irsko, skandinávské země a vlámská část Belgie.

Opatřením, které by mělo více sjednotit přístup a především hodnocení televizních programů z hlediska jejich obsahu a případného vlivu na děti, by mělo být informační označení pořadů a jejich časové zařazení.

Náš zákon hovoří mj. o povinnosti nezařazovat pořady, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilců a mladistvých v době od 06.00 hod. do 22.00 hod. večerní. Zabývá se také oznamovacím symbolem upozorňujícím na jejich nevhodnost. Obecná formulace však neřeší konkrétní problém. Cílem označení je informovat veřejnost o daném riziku, nikoliv pak rozhodovat o tom, kdo smí, čí nesmí

pořady sledovat. V reálném horizontu nelze očekávat, že by došlo k nějakému definitivnímu celoevropskému označování pořadů.

V oblasti vlivu reklamy na mladého diváka je systém regulace ještě poměrně složitější. Vzniká zde základní problém definice škodlivosti vlivu a jeho případné dokazování a právní zdůvodňování případných postihů. Zatím chybí soudní judikáty a obecně stanovené a v praxi uplatňované standardy. Obecně se jedná o velmi rychle se rozvíjející obor, na který není naše právo schopno plasticky reagovat.

Naše právo se zabývá otázkou dětí a mládeže již ve zmíněném mediálním zákoně a v zákoně o regulaci reklamy. Podle toho nesmí reklama podporovat chování ohrožující zdravý psychický nebo morální vývoj osob mladších osmnácti let, doporučovat ke koupi výrobky nebo služby s využitím jejich nezkušenosti nebo důvěřivosti. Podle tohoto zákona by dokonce neměla nabádat děti, aby přemlouvaly své rodiče ke koupi výrobků či služeb.

Úsilí věnované tomuto problému je v současné době přímo úměrné požadavkům společnosti. Konečně i řada průzkumů, uskutečňovaných v posledních letech, odhalila potřebu a požadavek společnosti korigovat přísun mediálních informací.

Nejvíce diskutovanou oblastí vlivu médií je jednoznačně televizní násilí. Televizní obrazovky přetékají stále větším množstvím akčních filmů plných násilí. Přes dlouhodobou snahu a po několika letech diskuzí nebyl nalezen způsob, jak ovlivnit tento trend, který má na společnost tak negativní dopad. Např. profesor Univerzity v Mainzu a přední německý mediální odborník Michael Kunczik se tímto tématem zabývá již dlouho.

Zpočátku tvrdil, že televizní násilí nemá zásadní vliv, nicméně v průběhu své praxe svůj názor přehodnotil a nyní připouští, že určité skupiny společnosti jsou opravdu velmi ohroženy násilným obsahem televizních programů. (Matoušek, Kroftová, 1998, s. 102 – 112)

Většina odborníků se však shoduje jednoznačně v jednom bodě. V tom, že sledovat a korigovat vhodnost pořadů je nutné a odpovědnost spočívá jednoznačně v první řadě na rodičích. Korigovat nejen televizi, ale také ostatní vlivná média. Korigovat nejen akční filmy, ale také zpravodajství, reklamy apod. (Matoušek, Kroftová, 1998, s. 102-112).

Z vlastní zkušenosti vím, jak média podávané zprávy velice často zkreslují a vynášejí především brutalitu. Zveřejňované preventivní akce pořádané pro děti a mládež, či seniory nebo jiné vybrané sociální skupiny nezískají v médiích nikdy prestižní místo na rozdíl od dopravních nehod, vražd, loupeží či jiných brutálních činů. (Matoušek, Kroftová, 1998, s. 102 – 112)

V závěru mohu konstatovat, že síla médií je neuvěřitelná. Je však až tak vlivná? Jsem přesvědčen, že ano. Opět bude vliv médií záviset na nejužším sociálním prostředí, ve kterém dítě vyrůstá a také na volnočasových aktivitách a jiných faktorech.

2.3 Vyhodnocení průzkumu na základních školách

Cílem průzkumu bylo zjištění vybavenosti didaktickou technikou na základních školách v okrese Šumperk. Především jsem se zajímal o vybavenost škol jako takových, nikoli jednotlivých tříd. Primárním cílem tohoto průzkumu bylo zjistit současný stav vybavení oslovených škol audiovizuální technikou, a to televizory, VHS, DVD rekordéry a přehrávači, zda je na základních školách dostatek videoprezentací na téma vlastní bezpečnosti a zda, by o takovýto preventivní materiál byl ze strany základních škol zájem.

Sekundárním cílem bylo ověření existence vhodně připravených preventivních videomateriálů a způsob, forma jejich prezentace. Z vlastní praxe jsem předpokládal, že vybavenost škol audiovizuální technikou je na dobré úrovni, ale videoprezentace na téma vlastní bezpečnosti pro žáky 1. stupně základních škol k dispozici nejsou.

Předpokládal jsem, že na školách v okrese Šumperk využívají při přednáškách převážně jiné subjekty (policii, hasiče atd.).

Ke sběru potřebných dat jsem si vytvořil dotazník s deseti otázkami, který jsem rozeslal pomocí internetu na základní školy v okrese Šumperk.

Do dotazníku jsem uvedl otázky, zda je třída, respektive škola vybavena televizory, VHS, DVD rekordéry, přehrávači. Dále jsem se zajímal o četnost využití didaktické techniky při vyučování. Otázky také směřovaly k dostatku učebních pomůcek zpracovaných ve videoprezentacích a k porovnání ohledně existence a počtu

preventivních videoprezentací. Další otázkou jsem si ověřoval, zda je dostatek videoprezentací s preventivní tematikou k sociálně patologickým jevům.

Zajímalo mě, jakou formou jsou žákům předávány informace k sociálně patologickým jevům, zda využíváním existujícího preventivního materiálu, nebo v součinnosti s jinými subjekty (policí, hasiči atd.), nebo na základě materiálů, které si přednášející vytvářejí sami.

V závěru dotazníku byly položeny otázky, na základě kterých jsem si chtěl ověřit, zda pořad na téma „Děti a jejich bezpečí“ neexistuje a zda by byl ze strany základních škol o takovýto preventivní materiál zájem.

V okrese Šumperk jsem oslovil 33 základních škol prvního stupně, zpět mi vyplněný dotazník poslalo všech 33 oslovených základních škol.

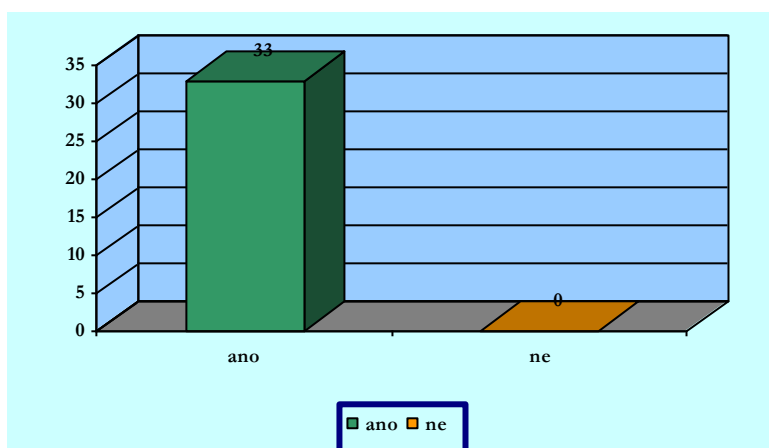
2.3.1 Vyhodnocení průzkumu

V první otázce jsem se zajímal, zda mají školy k dispozici pro potřeby výuky televizory. V současné době, dle informací z dotazníku, se v šumperském okrese nenachází základní škola, která by tímto elektronickým prostředkem nedisponovala. Jak mi bylo sděleno, nejsou jím vybaveny všechny třídy, ale vždy je televizorem vybavena alespoň jedna učebna. Je pravdou, že v současné době je tento elektronický prostředek pro přenos zvuku a obrazu na ústupu, ve třídách ho pomalu, dle finanční situace škol, nahrazují dataprojektory s počítači a interaktivní tabulí jako projekční plochou.

Otázka č. 1 Jsou vaše třídy (nebo některá ze tříd) vybaveny televizory?:

odpovědi ANO - NE

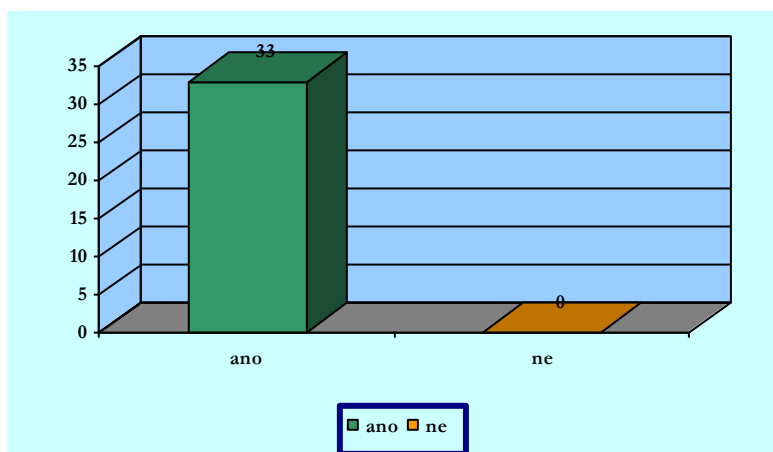
Graf č. 1

Ve druhé otázce jsem se zaměřil na další část audiovizuální techniky, a to na VHS rekordéry, jelikož velké množství materiálu je stále na VHS nosičích. Přestože i tento elektronický prostředek je již na ústupu, je stále ještě mnohými školskými zařízeními používán.

Otázka č. 2 Máte k dispozici VHS rekordéry:
odpovědi ANO - NE

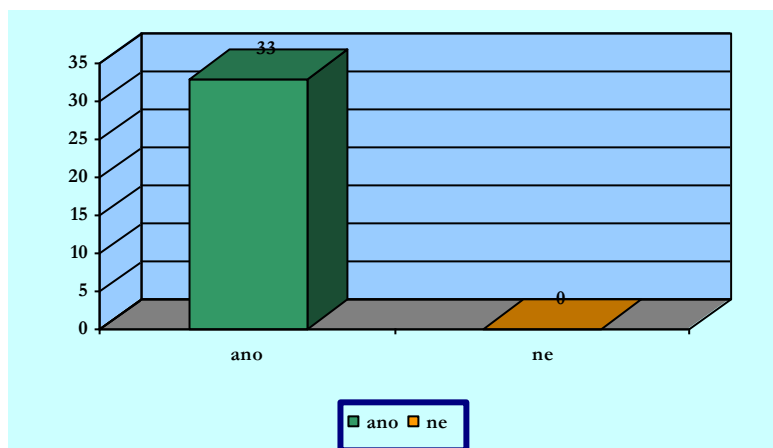
Graf č. 2

Ve třetí otázce jsem se zaměřil na nástupce VHS rekordéru, a to na DVD rekordéry. V tomto případě jsem se z dotazníku dozvěděl, že touto technikou jsou již vybaveny všechny školy, které byly osloveny. Tato informace byla pro mě velice cenná, jelikož moje práce bude vyhotovena na DVD nosič, který bude možné přehrát v jakékoli dostupné DVD mechanice.

Otázka č. 3 Máte k dispozici DVD rekordéry, přehrávače:
odpovědi ANO - NE

Graf č. 3

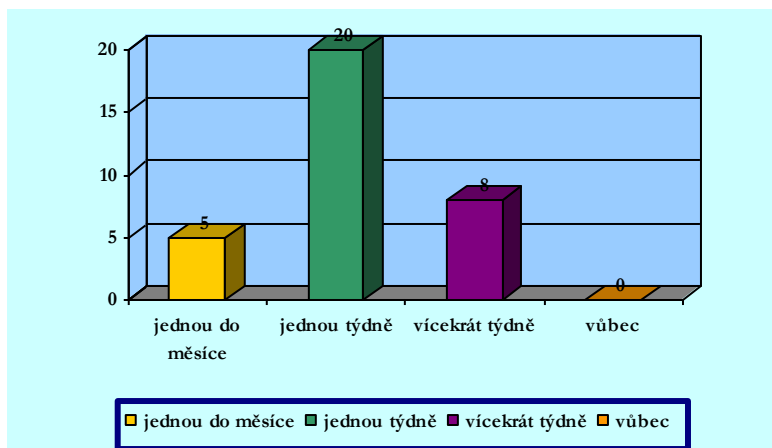

Ve čtvrté otázce dotazníku byl položen dotaz na četnost využití při výuce. Zde jsem měl na mysli využití didaktické techniky při jakémkoliv tématu. Jak je z grafu zřejmé, nejčastější byla odpověď jednou týdně. Potěšující zprávou je, že na poslední odpověď „nepoužívá vůbec“ žádná oslovená škola nezareagovala.

Otázka č. 4 Jak často využíváte tuto techniku při vyučování:

odpovědi JEDNOU MĚSÍČNĚ - JEDNOU TÝDNĚ - VÍCEKRÁT TÝDNĚ -VŮBEC

Graf č. 4

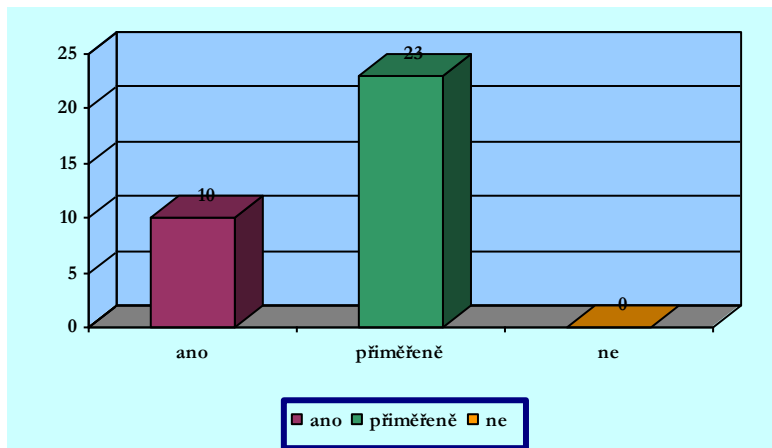

Pátá otázka byla směřována na učební pomůcky, tedy na vhodně připravené materiály, zpracované učivo, které je prostřednictvím prostředků didaktické techniky předáváno žákům. V této oblasti byly odpovědi převážně kladné nebo přiměřené. Z toho vyplývá, že v oblasti vzdělávání a výchovy je trh schopen reflektovat na poptávku a pořady určené pro výuku mají učitelé k dispozici.

Otázka č. 5 Máte dostatek učebních pomůcek zpracovaných ve videoformách:

odpovědi ANO – PŘIMĚŘENĚ - NE

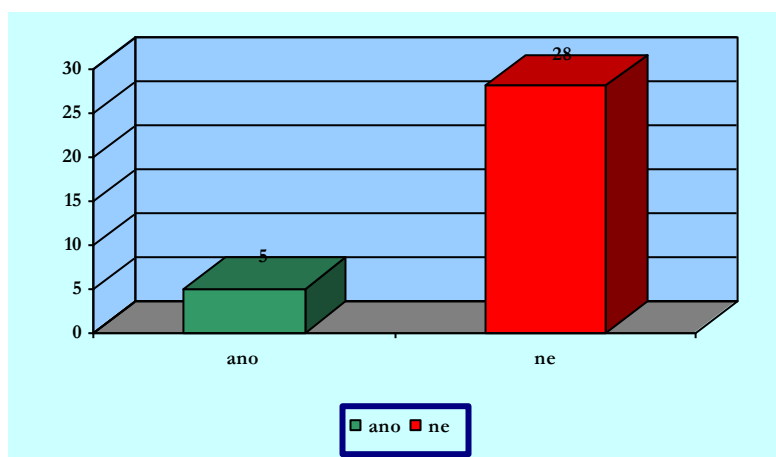
Graf č. 5

V šesté otázce jsem se zajímal, zda jsou vůbec k dispozici preventivní videoprezentace v interaktivní formě. Z vlastní praxe vím, že policie pro žáky základních škol prvního stupně má dva projekty, ale v obou se jedná o počítačové programy v podobě her. Dle vyhodnocených opovědí vyplývá, že v dané oblasti jsou dost velké rezervy.

Otázka č. 6 Máte dostatek preventivních pomůcek zpracovaných v interaktivní formě:
odpovědi ANO - NE

Graf č. 6

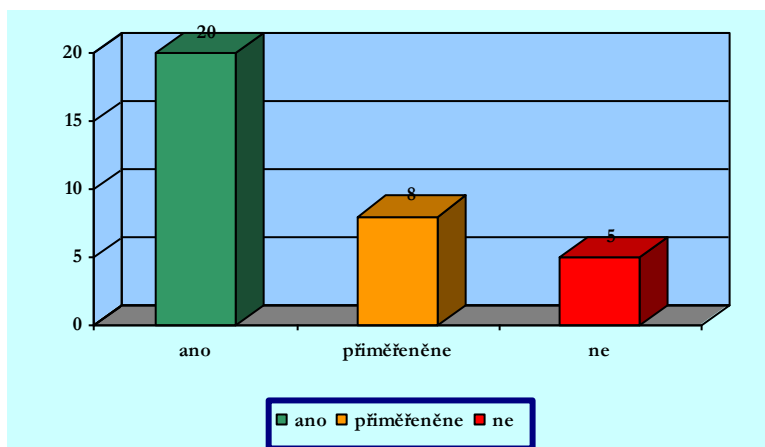

V sedmé otázce dotaz směřoval k preventivnímu materiálu zpracovanému videoformou a zaměřenému na sociálně patologické jevy. Z vyhodnocených odpovědí je zřejmé, že většina škol disponuje takovýmto materiálem. Některé školy jsem telefonicky oslovil a ty mi potvrdily, že se především jedná o materiál, který je zaměřen na cigarety, alkohol, grogy a trestně právní odpovědnost. Pět škol uvedlo, že nevlastní žádný takovýto materiál, a když jsem je telefonicky oslovil, bylo mi sděleno, že dané věci vždy řeší se subjekty (další organizace zabývající se preventivními činnostmi) na danou problematiku.

Otázka č. 7 Máte dostatek preventivních materiálů k sociálně patologickým jevům zpracovaných videoformou:

odpovědi ANO – PŘIMĚŘENĚ - NE

Graf č. 7

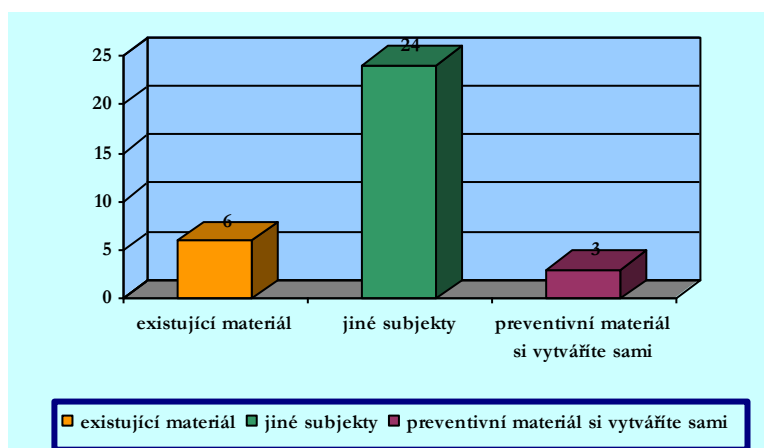

V osmé otázce jsem se zaměřil na zjištění, jaký materiál či forma se využívá při přednáškách na téma sociálně patologické jevy. Především mě zajímalo, v jaké míře se používá existující materiál, jiné subjekty (policie, hasiči atd.), nebo preventivní materiál, který si učitel připraví svépomocí. Jak je patrné z grafu, nejvíce se využívají k daným přednáškám jiné subjekty (další organizace zabývající se preventivními činnostmi). Z praxe mohu uvést, že sami učitelé zastávají názor, že v těchto případech je lepší, když k daným tématům hovoří přímo povoláná osoba, neboť to má mnohem lepší dopad na oslovené žáky, mnohem lépe si informace zapamatují.

Otázka č. 8 Při přednáškách o sociálně patologických jevech využíváte – existující materiál, jiné subjekty (další organizace zabývající se preventivními činnostmi), preventivní materiál si vytváříte sami:

odpovědi EXISTUJÍCÍ MATERIÁL – JINÉ SUBJEKTY – PREVENTIVNÍ MATERIÁL SI VYTVÁŘÍTE SAMI

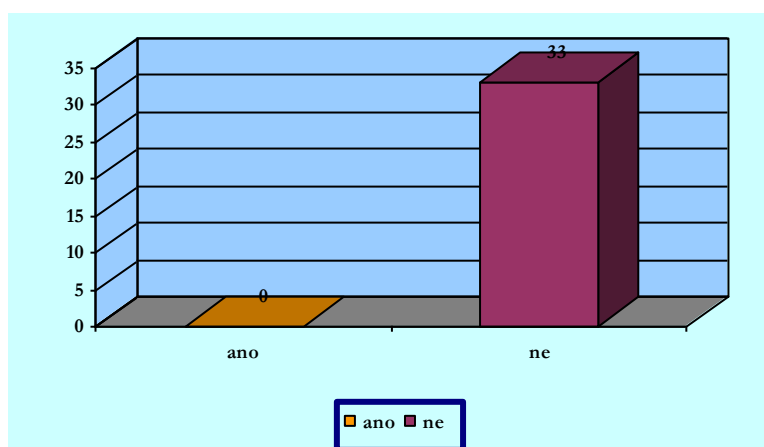
Graf č. 8

Devátou otázkou v dotazníku jsem směřoval k mnou vytvářenému projektu. Především jsem se zajímal o existenci videoprezentace s tématem vlastní bezpečí dětí. Jak z uvedených odpovědí vyplývá, na základních školách v šumperském okrese materiál v takto zpracované formě, ani v obdobné, s daným tématem nemají k dispozici. Otázka č. 9 Máte k dispozici materiály ve videoprezentacích, kde jsou uvedeny situace na téma vlastní bezpečí:

odpovědi ANO - NE

Graf č. 9

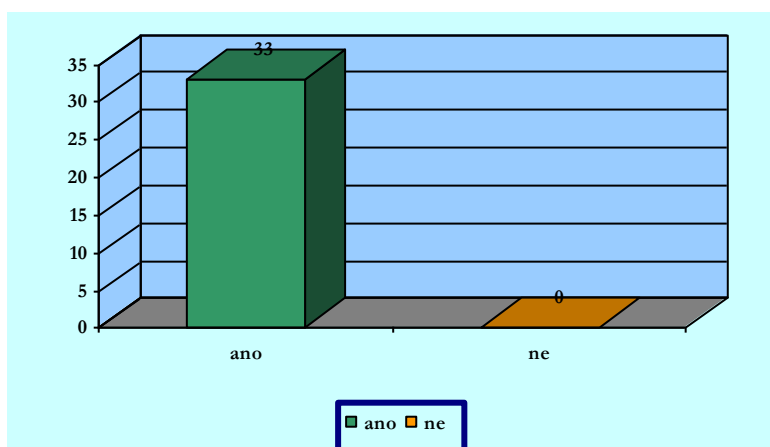

Desátou otázkou jsem zaměřil na informaci, zda by ze strany základních škol byl zájem o prezentační materiál, kde se dětem navodí situace, které za určitých okolností mohou vést k ohrožení jejich bezpečnosti. Na základě tohoto pořadu budou děti moci formou modelových situací navrhnout různá řešení daného problému. Jak z níže uvedeného grafu vyplývá, o tento videopořad projevily zájem všechny oslovené základní školy, dokonce se některé školy telefonicky dotazovaly na možnosti pořízení tohoto pořadu.

Otázka č. 10 Měli byste zájem o prezentační materiály, kde se dětem navodí situace, které za určitých okolností mohou vést k ohrožení jejich bezpečnosti. Na základě tohoto pořadu budou děti moci formou modelových situací navrhnout různá řešení daného problému:

odpovědi ANO - NE

Graf č. 10

Na základě vyhodnoceného dotazníku se dá říci, že můj předpoklad ohledně vybavenosti audiovizuální technikou se potvrdil. Základní školy na území okresu Šumperk jsou touto technikou celkem dobře vybaveny a její používání v hodinách není zanedbatelné. Dále z dotazníku vyplývá, že školy mají preventivní materiál o sociálně patologických jevech k dispozici (popřípadě si ho samy vytváří), ale raději dávají přednost vnějším subjektům.

V závěru dotazníku se mi potvrdil předpoklad, že na základních školách v šumperském okrese materiál na téma „Děti a jejich bezpečí“ v takto zpracované formě, ani v obdobné s daným tématem, nemají k dispozici. Oslovené školy o tento projekt projevily zájem.

3. Příprava videotechniky pro dané téma

3.1 Příprava videokamery pro natáčení

Před započítím práce s videokamerou, odborně řečeno kamkordér (kamera-rekordér), zjednodušeně řečeno – videokamera (Jiroušková, 2006, s 4), je třeba se dobře seznámit s příslušenstvím, a především s ovládáním přístroje. Při seznámení s návodem k danému typu videokamery je zapotřebí řádně prostudovat bezpečnostní pokyny, ve kterých je uvedeno, jak používat videokameru a její součásti předepsaným způsobem, a tím předjít k možnému zranění anebo materiálové škodě. Je pravdou, že v bezpečnostních opatřeních se nikde neuvádí, že při nabíjení akumulátoru je dobré umístit nabíječku na nehořlavý podklad a nenechat ji bez dozoru. Z vlastní zkušenosti vím, že při dobíjení může dojít k technickému problému, k explozi dobíjeného akumulátoru a následnému požáru.

Dalším důležitým krokem je pečlivě se seznámit s dodaným příslušenstvím, jeho zapojením a následným použitím. Posledním krokem před použitím videokamery je důsledné prostudování ovládání a především nastavení funkcí, které ovlivňují formát nahrávaného obrazu, kvalitu světla a barev – nastavení světelného režimu, stabilizace obrazu, data, času a dalších rozšířených funkcí, jelikož na jejich správném nastavení vždy závisí kvalita zaznamenaného výsledku.

Po splnění výše uvedených kroků je třeba připravit médium k záznamu, v mém případě se jedná o formát Mini DV. Je dobré před prvním použitím vyndat novou kazetu z obalu a po vložení do videokamery převinout rychloposuvem vpřed i vzad. Tím se uvolní případné slepky a navinutí pásky na cívky se přizpůsobí mechanice kamery. Dále je třeba si vytvořit na nové kazetě zaváděcí blank v délce minimálně deseti vteřin, jelikož není dobré natáčet na samý začátek pásky v kazetě (Jiroušková, 2006, s 9).

3.1.1 Práce s videokamerou

Jelikož nejsem odborník, bude se jednat spíše o mé postřehy a poznatky, které jsem získal a ověřil během natáčení tohoto pořadu. Videokameru jsem si pořídil až po hodinách IT, které ve mně vzbudily zájem o kameramanskou práci. Když jsem se podrobně seznámil se zakoupenou videokamerou, mohl jsem se pustit do natáčení. Jako začátečník jsem se i přes informace z IT nevyvaroval nejběžnějších chyb, a to nesprávného držení při ovládání videokamery. Dalšími nešvary, které mě zpočátku při natáčení provázely, byly tzv. „švenkování“ a častá transfokace. Tyto nešvary mi zkomplikovaly následné zpracování pořízeného záznamu. Postupem času jsem otáčení s kamerou zredukoval a spíše jsem využíval statické záběry z různých úhlů pohledu. U transfokace jsem dle informací z IT využíval především stativ. Jednou z nejdůležitějších zásad pro jakéhokoliv kameramana je světlo.

V tomto pořadu jsem měl se světlem značné potíže, poněvadž se většina scén natáčela ve špatně osvětlených místnostech. Jelikož nemám profesionální osvětlovací vybavení, vyřešil jsem tento problém přírodním osvětlením a přizpůsoboval jsem se dobře, kdy svítilo slunce do daných místností. Mezi dalšími začátečnické chyby, se kterými jsem se potýkal, patřila pravidla dodržování délky scén a statických záběrů. Tato pravidla, jak jsem z dalšího zpracování pořízeného materiálu zjistil, jsou dost podstatná. Jelikož jsem musel využívat přírodní osvětlení, nemohl jsem pořizovat záběry kontinuálně. Za těchto podmínek jsem velice rychle zjistil důležitost statických záběrů.

Velice důležitým bodem před natáčením je příprava videokamery, její přezkoušení a zjištění kapacity baterií. Z praxe jsem si prověřil, jak je důležité tyto kontroly provést, jelikož ušetřím čas jak svůj, tak i zúčastněných osob, a předejdu zbytečným časovým prodlevám a problémům. Jak jsem si praxí ověřil, dobré je mít všechno vybavení videokamery vždy s sebou. Když se vyskytnou potíže (především vybitá baterie, nedostatek kapacity), můžu ztratit čas, ale nemusím přijít o záběry.

3.1.2 Přednost videotechniky pro dané téma

Přednost videotechniky pro jakékoliv téma v dnešní době je nepopiratelná. Pojem videotechnika objasňuje Budiš jako souhrn technických prostředků televize a videotechniky k rozvoji vlastní tvorby za použití videoprogramu nebo jiné videoformy (videoformy „*technicky vymezené videosystémy, které mají specifickou didaktickou určenost.*“ Budiš 1991, s 19).

Hlavní výhodou videa je zprostředkování a předávání informací pomocí působení obrazu na diváka. Na základě obrazového vyjádření si divák dokáže lépe představit, pochopit zprostředkovanou situaci, dokonce se i do daného problému vžít.

Pro učitele, který použije při výuce videopořad, může být takováto forma výkladu velkým pomocníkem. Mnohé partie přednášeného učiva zprostředkuje lépe, než lze dokázat verbálně nebo s použitím jiných vyučovacích prostředků.

Ale stále je třeba si uvědomovat, že video by mělo při přednáškové činnosti vždy zůstat pouhým doplňkem ostatních výukových metod a prostředků.

Využití videotechniky na poli prevence má v současné době velký potenciál. Záleží pouze na uživateli, jakým způsobem k danému problému přistoupí. Lze připravit, realizovat různé preventivně informační videopořady, dle podmínek a možností, a reagovat na problém, který daným pořadem má být zviditelněn nebo má na určitý jev poukázat. V tomto pořadu jsem využil videotechniku k natočení a následné prezentaci nebezpečných situací, do kterých se děti v reálném životě mohou dostat, ale zároveň jsem se snažil, aby tento videopořad byl variabilním doplňkem při výkladu na téma „Děti a jejich bezpečí“. Právě to, že dětem bude pomocí videopořadu zprostředkována situace, kde na vlastní oči spatří různé sociálně patologické jevy, je hlavní a neocenitelnou výhodou videotechniky pro dané téma.

3.2 Možnosti uplatnění videopořadu v praxi

V dnešní době jsou lidé „masírováni“ masmediálními prostředky ohledně různých případů, co se stalo, komu se to stalo, jak daným věcem předcházet. Přesto, když se zamyslíme nad jakýmkoliv případem, dojdeme k závěru, že nic z toho se nemuselo stát, kdyby dítě mělo dostatek informací, situaci nepodcenilo a vědělo, jak se v daném okamžiku zachovat. Přestože se doba změnila, některé věci zůstávají stejné, neměnné, a to i v oblasti osobní bezpečnosti. Je pravda, že rodiče, škola dávají dostatek informací o tom, jak se má dítě zachovat v dané situaci, ale vždy zůstává pouze u informací, stylem „musíte“, „nesmíte“, popřípadě „neměli byste“. Dítě si tyto informace vyslechne, možná i zapamatuje, ale otázkou zůstává, zda je schopné v dané chvíli analyzovat situaci a použít správnou informaci k řešení problému. Z praxe je známo, že když si člověk vyzkouší, nacvičí reakci na jakoukoliv situaci, je následně mnohem lépe připraven správně zareagovat v reálné situaci. Z výše uvedených skutečností jsem vycházel při vytváření tohoto informačního pořadu. Především mým záměrem nebylo jen popsat nebezpečné situace a natočit je, ale chtěl jsem, aby samy děti byly přinuceny se zamyslet, spolupracovat a v podobě modelových situací daný problém řešit. Proto jsem se rozhodl pro tento informační videopořad, kde jsou uvedeny základní situace ohledně vlastní bezpečí s otázkami, kdy možné řešení vždy následuje až po otázkách a časovém prostoru, který je dán dětem k jejich řešení. Tento videopořad je především určen pro děti prvního stupně základních škol. Videopořad jsem uzpůsobil tak, aby jej bylo možné přehrát v jakékoli dostupné DVD mechanice.

3.2.1 Souhrn poznatků a závěrů z ověřování

Následně je uveden souhrn poznatků, které jsem získal během návštěvy deseti základních škol v okrese Šumperk, kde jsem přednášel na téma vlastní bezpečnost. Při přednáškách jsem využil tohoto videopořadu a na supervizi přizval kolegu Mgr. Miloslava Svatoně, se kterým jsem vždy dané přednášky analyzoval.

Ve všech deseti případech se jednalo o páté třídy základních škol, kde jsem dříve tyto přednášky prováděl pouze verbálně, bez didaktických pomůcek. Naskytla se mi možnost analýzy, srovnání a především zpětné vazby, kterou jsem využil při úpravách tohoto pořadu a pro vlastní sebereflexi.

Jelikož všechny přednášky praktikuji v uniformě a děti moji přítomnost vnímají poněkud jinak než přítomnost učitele, nemám problém zaujmout pozornost dětských posluchačů.

Prvním ze zjištěných poznatků byla skutečnost, že děti reagovaly s mnohem větším zájmem, když se dozvěděly o projekci.

Během výuky projevovaly mnohem větší snahu se do řešení nastíněných problémů zapojit a především přispět svým poznatkem, radou, jak v daných situacích postupovat a problém vyřešit. Bylo vidět, že díky obrazu si dokázaly situace lépe představit a lépe se vžít do nastíněné role ohroženého dítěte. Vždy největším problémem je udržet pozornost dětí v závěru hodiny. Díky poznatkům, které jsem získal při těchto přednáškách, a zpětné vazbě mého kolegy, jsem situace seřadil tak, abych pozornost dětí udržel po celou dobu vyučování. Potvrdilo se mi, že situaci, kde si dítě dopisuje s neznámou osobou, bylo dobré zařadit v první polovině tohoto pořadu.

Aktivita žáků a jejich spolupráce na základě dané situace s počítačem v první polovině vyučovací hodiny vzrostla. Během této reakce na výše uvedenou situaci především sami žáci uváděli (95% oslovených), že pracují s komunikačními sítěmi (badoo, facebook, e-mail atd.), a rodiče nemají ponětí, co na internetu v daný okamžik dělají. Tato informace mě nepřekvapila, ale více utvrdila v nutnosti tuto situaci zařadit do projektu.

Co se týká situace „Kdo je za dveřmi“ a „Oslovení neznámým řidičem“ mohu uvést, že děti mají dostatek informací, ale jak jsem z praxe zjistil, není nikdy na škodu na tyto situace, znovu poukázat a opětovně je probrat, procvičit, jelikož žáci byli při modelových situacích některými dotazy přece jenom zaskočeni. Z výše uvedených důvodů jsem tyto situace zařadil hned ze začátku a uprostřed pořadu.

Při přednáškách, které jsem absolvoval v dřívější době, kdy jsem se žáků ptal, zda vlastní mobilní telefon (dle odpovědí bych uvedl, že bylo výjimkou, kdy dítě nevlastnilo mobilní telefon) jsem se rozhodl zařadit situaci „Telefonování s neznámou osobou“ do tohoto projektu.

Samy děti mi při přednáškách sdělovaly, že řeší telefonáty s různými agenty firem, z toho důvodu jsem situaci na základě získaných podnětů upravil do podoby, která je prezentována v projektu.

Nejdůležitější byl ale závěr vyučovací hodiny. Zde jsem dle získaných poznatků zařadil situaci s nálezem nebezpečného předmětu. Na základě této situace a díky promítnutým předmětům se mi opět podařilo oslovené žáky zaujmout a v závěru hodiny rozpoutat na dané téma diskuzi, která převážně zasahovala i do přestávky.

Závěrem bych chtěl konstatovat, že jsem postřehl při verbálních přednáškách a přenáškách s tímto pořadem tyto podstatné rozdíly. Při přednáškách s výukovým videopořadem se zlepšilo samotné zaujetí a tvůrčí atmosféra třídy. Dále jsem se místo popisu daných situací mohl mnohem lépe soustředit na odpovědi a výsledek řešení daných situací, a tak na zpětnou vazbu. Především v závěru hodiny jsem měl možnost si formou dotazů a otázek ověřit lepší porozumění a zapamatování předávané informace.

Díky získaným poznatkům z ověřování jsem pořad mohl uspořádat do konečné fáze, která je prezentována v této práci.

4. Praktická část

Než jsem vůbec mohl přistoupit k vytvoření tohoto videopořadu, musel jsem nejdříve vypracovat následující námět, obsahový a technický scénář. Poté jsem potřeboval obsadit role ve vytvořených scénkách v daných situacích. K tomu se mi nabídl můj známý se svojí rodinou a využil jsem i ochoty vlastních rodinných příslušníků, získal jsem jejich plnou podporu s jejich písemným souhlasem (viz. příloha č. 1 a č. 2). Dále jsem vytvořil obrázky, které jsou použity jak ve videopořadu, tak v metodické příručce k DVD. Hudbu k podbarvení videopořadu jsem vytvořil za použití keyboardu (Yamaha PSR-S900).

4.1 Námět videopořadu

Preventivní informační videopořad „Děti a jejich bezpečí“ o celkové délce cca 15 minut názorně v hraných scénkách ukáže, navodí situace, do kterých se děti mohou dostat.

Jedná se především o situace:

- kdo je za dveřmi
- internet a děti
- telefonování s neznámou osobou
- oslovení neznámým řidičem
- nález nebezpečného předmětu

Na začátku pořadu k uvedení do časoprostoru budou pořízeny záběry na ulice v Šumperku (tyto záběry budou především poukazovat na dnešní anonymitu prostředí, ve kterém se většina lidí ve městech pohybuje).

Další částí informačního videopořadu bude natočení výše uvedených jednotlivých situací. Jednotlivé záběry budou obsahovat příběh, který bude vždy přerušen v místě, kde by mělo dojít k řešení. Na statickém záběru budou uvedeny jednotlivé otázky k dané problematice. Po otázkách budou následovat záběry, ve kterých bude ukázáno možné řešení situace.

Celý pořad bude podbarven doprovodnou hudbou vlastní tvorby. Jednotlivé oddíly budou opatřeny titulky podtrhujícími jednotlivé situace.

Projekt je určen především pro žáky prvního stupně základních škol, aby byli pomocí tohoto informačního videopořadu uvedeni do situací, kdy oni sami musí najít konstruktivní řešení dané situace, tak aby si sami uvědomili rizika, která mohou nastat ze zdánlivě bezpečných situací, se kterými se střetávají dnes a denně. Tímto nebudou jen upozorněni na nebezpečí, které vyplývá z daných situací, ale především sami budou muset pomocí modelových situací přijít na správné řešení dané situace tak, aby se nedostali do nebezpečí, ale hlavně aby si sami případná rizika uvědomili.

V dnešním světě existuje nepřeberné množství situací, které mohou při nerespektování nastavených základních pravidel znamenat pro dítě potencionální riziko. V pořadu se zaměřím především na tyto stěžejní situace:

Kdo je za dveřmi

Z názvu už samo vyplývá, že se zde zaměřím na situaci, kdy je dítě samo doma. Přestože děti v takovýchto případech dostanou od rodičů instrukce, co mají dělat, jsou známy případy, kdy neuposlechnutí nebo špatná reakce na danou situaci může dítě uvést do problémů. Na záběrech bude zachycen cizí muž, který pod záminkou, že jde za tátou, se snaží jednoduchou lží přinutit dítě, o kterém se domnívá, že je samo doma, aby mu otevřelo vstupní dveře. Presentace bude přerušena v místě, kde by mělo dojít k reakci na dotaz muže. Zde bude následovat statický záběr s otázkami pro posluchače.

Víte, kdo je za dveřmi?

Co odpovíte?

Uvedete, že jste sami doma?

V tomto místě bude dán prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli.

Závěrem se opět podíváme na výše uvedenou situaci a na to, jak zareagovali protagonisté v natočené situaci.

Vše tedy bude končit záběrem na dítě, které na dotaz muže odpoví dotazem: „Mám zavolat mámu?“ Muž se zalekne, neodpoví na dotaz dítěte, sáhne na kliku vstupních dveří a následně opouští vchod. Následovat bude fotografie policisty, kde budou zobrazeny některé zásady.

Internet a děti

Internet je v dnešní době pro mladé lidi nepostradatelným nástrojem komunikace. Webové stránky jsou dveře otevřené do úžasného světa. Ale jako je tomu u všech věcí, které mění styl života a chování lidí, nadšení nad novými nabízenými možnostmi často odsunuje do pozadí právní aspekty ochrany osobnosti a vlastní bezpečnosti a bezpečnosti rodinných příslušníků. Bohužel v dnešní době si rodiče mnohdy situaci při výchově usnadní tím, že dítěti zapnou počítač. V domnění, že dítě je v bezpečí domova a v pokoji pod kontrolou, si ho již nevšímají. Dá se říci, že mnohdy rodiče ani nemají tušení, co dítě na počítači dělá. Z těchto důvodů jsem se rozhodl uvést situaci, kdy si dítě dopisuje s neznámou osobou, která ho požádá o osobní údaje a následnou schůzku.

V místě, kdy dítě obdrží zprávu a po přečtení mají následovat odpovědi, bude situace přerušena, bude následovat jednobarevný statický záběr, kde budou uvedeny otázky.

Víte, s kým si dopisujete?

Víte, co byste neměli nikdy uvést do zprávy?

Jak se zachováte při neslušné nebo vulgární zprávě?

V daném místě se budou muset žáci zamyslet a následně uvést odpovědi na výše uvedené otázky a sestavit žebříček informací, které nikdy nesmí uvést do zprávy.

Závěrem bude předveden správný postup na danou situaci a uvedeno desatero rad pro školáky k bezpečné komunikaci po internetu.

Desatero rad pro školáky:

1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař!
2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou!
3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk!
4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani kamarádovi!
5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-maily!
6. Nedomluvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů.
7. Pokud Tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje - okamžitě opusť webovou stránku.
8. Svěř se dospělému, pokud Tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků!
9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy!
10. Nevěř žádné informaci, kterou na internetu získáš!

Telefonování s neznámou osobou

Dnes si již určitě nedokážeme představit život bez zařízení jako je telefon. Dá se říci, že většina z nás tento komunikační prostředek bere jako přirozenou samozřejmost. Proto rodiče svým ratolestem při nástupu školní docházky kupují kromě penálů a dalších školních potřeb také mobilní telefon.

Bohužel v dnešní době se někteří lidé nezastaví před ničím. Spousta agentů z různých firem, kteří jsou komunikačně zdatní, nemají problém přes telefonní kontakt získat důvěru dítěte a pod příslibem různých výhod, slev a bonusů donutit dítě přijmout jejich podmínky.

V této situaci se zaměřím na telefonování s neznámou osobou. Na záběrech bude dítě, kterému začne zvonit mobil. Dítě hovor přijme, představí se, dále bude následovat dotaz od agenta reklamní firmy, zda se dovolal do správné rodiny s okamžitou nabídkou produktu. Zde bude opět situace přerušena statickým záběrem s otázkami na jednobarevném pozadí.

Co můžete do telefonu uvést?

Jak na dotaz odpovíte?

Čeho byste se měli při rozhovoru vyvarovat?

V tomto místě bude dán opět prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli.

Závěrem proběhne vyhodnocení, kdy zhlédneme reakci dětí ve výše uvedené situaci. Na záběru bude dítě, které zvonící telefon zvedne a po vyslechnutí úvodního slova ukončí hovor. Následovat bude fotografie policisty se zobrazením některé zásady.

Oslovení neznámým řidičem

Další situací, kterou by bylo vhodné nacvičit, je oslovení neznámým řidičem a jeho nabídka ke svezení dítěte. Pro tuto situaci jsem se rozhodl, jelikož se stále opakují případy, kdy oslovené dítě podlehe vidině si cestu zkrátit, nebo představa, jak se tlačí v hromadném dopravním prostředku, mu usnadní rozhodování nabídku přijmout. Přes varování od rodičů i učitelů jsou i případy, kdy se dítě rozhodne vyzkoušet stopování vozidel. Z výše uvedených důvodů jsem se tuto situaci do pořadu rozhodl zařadit. Řidič jedoucí po ulici spatří děti na autobusové zastávce, zastaví a nabídne jim po krátkém rozhovoru svezení. Bude následovat přerušení situace jednobarevným statickým záběrem, kde budou opět uvedeny otázky.

Co byste řidiči odpověděli?

Jak byste se zachovali v dané situaci?

Kde byste hledali pomoc?

V tomto místě bude dán opět prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli.

Závěrem, po vyhodnocení odpovědí, bude ukázána možnost, jak takovou situaci lze vyřešit, budou následovat fotografie policisty s uvedením některých hlavních zásad.

Nález nebezpečného předmětu

Na závěr nechám situaci, kdy si děti hrají v lese a naleznou nebezpečné předměty. V našem kraji není tato situace neobvyklá, okolní lesy stále ukrývají pozůstatky po II. světové válce nebo po okupačních vojskách.

Ročně řeší šumperská policie v kraji desítky případů, které se týkají nálezů nebezpečných předmětů. V dnešní době mají velký vliv na psychiku a chování dětí především počítačové hry. Tento fenomén dnešní doby mnohdy podporují sami rodiče, kteří nevěnují pozornost tomu, co dítě na počítači dělá. Co mají hry společného s nebezpečnými pozůstatky po válce? Především se jedná o válečné hry, které bohužel hrají i žáci prvního stupně základní škol a které jsou určeny osobám starším 18 let. V těchto hrách se děti, když pominu agresivitu a brutalitu, seznamují i se zbraněmi, které se v armádách používaly nebo používají.

Na základě těchto her může dítě při nálezů nebezpečného předmětu situaci podcenit a zachovat se zcela v rozporu s vlastní bezpečností. Proto jsem se rozhodl situaci zařadit do pořadu.

Jak jsem již uvedl na začátku, bude se příběh odehrávat v lese, kde děti naleznou dva nebezpečné předměty, u kterých se zastaví. Zde bude následovat přerušení situace jednobarevným statickým záběrem s uvedenými otázkami.

Jak byste se zachovali vy?

Jak byste v takovém případě postupovali?

Koho byste zavolali?

V tomto místě bude dán opět prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a konstruktivní metodou přišli na bezpečný postup k zdárnému vyřešení nastíněné situace. Závěrem bude ukázáno, jak takovouto situaci vyřešily děti, které našly nebezpečné předměty, následovat bude fotografie policisty se zobrazením hlavních zásad a poté i ukázky dalších nebezpečných předmětů.

4.2 Obsahový scénář

Obrazová složka	Titulky	Zvuková složka
Černý blank		Podbarvení hudbou:
Název - „Děti a jejich bezpečí“		Hudba bez textu
Celkový záběr na nebe a následně na ulici v Šumperku	Děti a jejich bezpečí	Sídlště, jak jsou jednotvárná a cizí, i přes veškerou snahu je oživit barvami, zůstávají stále anonymním prostředím. Lidé v nich žijí vedle sebe, denně se potkávají, a přesto se neznají. Obyvatelé sídlišť svým nezájmem, nevšímavostí a lhostejností tak dávají příležitost lidem se zlými, až zločinnými úmysly.
Mezitimulek s obrázkem dveří a názvem situace	Kdo je za dveřmi	Prosím. Čapkovi.
Celkový záběr na ulici a vstup do panelového domu		Já jdu za tátou
Záběr na muže, který jde ke vstupním dveřím a zvoní na zvonek		
Dítě přijde ke dveřím a zvedne sluchátko od zvonku a představí se		
Záběr na muže u zvonku		
Střih, animace s otázkami, po kterých bude následovat mezitimulek, na kterém budou uvedeny otázky, zpět do menu	Víte, kdo je za dveřmi? Co odpovíte? Uvedete, že jste sami doma?	Víte, kdo je za dveřmi? Co odpovíte? Uvedete, že jste sami doma?
Následovat bude záběr na dítě, které odpoví, že táta není doma a zavolá mámu		Táta není doma, mám zavolat mámu?
Záběr na muže před		

<p>vchodem do domu, který neodpoví na dotaz dítěte, sáhne na kliku dveří a následně opouští vchod</p> <p>Záběr na obrázek policisty s uvedením čtyř zásad k řešení situace</p> <p>Černý blak a zpět do menu</p> <p>Mezitimulek s obrázkem počítače a názvem situace</p> <p>Záběr na dítě, které sedí před počítačem a čte si zprávu. Záběr na monitor</p> <p>Záběr na dítě, které odpovídá na přijatou zprávu Záběr na monitor počítače – obraz v obraze</p> <p>Záběr na mužské ruce, které píšou na klávesnici, se záběry monitoru – obraz v obraze</p>	<p>Vždy se přesvědčte, kdo je za dveřmi! Nikdy neotvírejte neznámým lidem! Nikdy neuvádějte, že jste sami doma! V případě ohrožení volejte tísňovou linku 158.</p> <p>Internet a děti</p> <p>Ráda bych si s Tebou dopisovala, jmenuji se Petra a je mi 9 let. Hledám kamarádku nejen na dopisování, ale i k výměně fotografií a později i k osobnímu shledání.</p> <p>Ahoj, Petro, vážně Ti je devět let? Kde bydlíš a do jaké školy chodíš?</p> <p>Já bydlím ve větším městě, ale dříve než Ti něco o sobě napíšeš, tak mi napíšeš Ty, popřípadě mi pošleš fotku. Jakmile mi ji</p>	<p>Vždy se přesvědčte, kdo je za dveřmi! Nikdy neotvírejte neznámým lidem! Nikdy neuvádějte, že jste sami doma! V případě ohrožení volejte tísňovou linku 158.</p> <p>Ráda bych si s Tebou dopisovala, jmenuji se Petra a je mi 9 let. Hledám kamarádku nejen na dopisování, ale i k výměně fotografií a později i k osobnímu shledání.</p> <p>Ahoj, Petro, vážně Ti je devět let? Kde bydlíš a do jaké školy chodíš?</p> <p>Já bydlím ve větším městě, ale dříve než Ti něco o sobě napíšeš, tak mi napíšeš Ty, popřípadě mi pošleš fotku. Jakmile mi ji pošleš, tak i já Ti pošlu svoji.</p>
--	---	--

<p>Záběr na mužské ruce, které píší na klávesnici</p> <p>Střih, animace s otázkami, po kterých bude následovat blank, na kterém budou uvedeny otázky, zpět do menu</p> <p>Záběr na dítě, které ukončí veškeré dopisování s neznámou osobou</p> <p>Následuje mezititulek s monitorem, kde bude uvedeno desatero pro bezpečný internet</p>	<p>pošleš, tak i já Ti pošlu svoji.</p> <p>Víte, s kým si dopisujete? Víte, co byste neměli nikdy uvést do zprávy? Jak se zachováte při neslušné nebo vulgární zprávě?</p> <p>Ahoj, Petro, už mi nepiš, vše jsem si rozmyslela, raději budu kamarádit a dopisovat si s někým, koho opravdu znám.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař! 2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou! 3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk! 4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani 	<p>Víte, s kým si dopisujete? Víte, co byste neměli nikdy uvést do zprávy? Jak se zachováte při neslušné nebo vulgární zprávě?</p> <p>Ahoj, Petro, už mi nepiš, vše jsem si rozmyslela, raději budu kamarádit a dopisovat si s někým, koho opravdu znám.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař! 2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou! 3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk! 4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani kamarádovi! 5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-
--	--	--

<p>Černý blak a zpět do menu</p> <p>Mezititulek s obrázkem telefonu a názvem situace</p> <p>Záběry na telefon v bytě</p> <p>Záběr na hrající si dítě ve</p>	<p>kamarádovi!</p> <p>5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-mail!</p> <p>6. Nedomlouvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů.</p> <p>7. Pokud Tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje: okamžitě opusť webovou stránku.</p> <p>8. Svěř se dospělému, pokud Tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků!</p> <p>9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy!</p> <p>10. Nevěř každé informaci, kterou na internetu získáš!</p> <p>Telefonování s neznámou osobou</p>	<p>maily!</p> <p>6. Nedomlouvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů.</p> <p>7. Pokud Tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje: okamžitě opusť webovou stránku.</p> <p>8. Svěř se dospělému, pokud Tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků!</p> <p>9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy!</p> <p>10. Nevěř každé informaci, kterou na internetu získáš!</p> <p>Zvuk vyzvánějího telefonu</p>
---	--	--

<p>vedlejších pokojí</p> <p>Dítě zvedne zvonící telefon a představí se</p> <p>Záběr na osobu, která volá se záměrem nabídnout produkt</p> <p>Stříh, animace s otázkami, po kterých bude následovat mezititulek, na kterém budou uvedeny otázky, zpět do menu</p> <p>Záběr na dítě, které po vyslechnutí úvodní věty ukončí hovor</p> <p>Záběr na obrázek policisty s uvedením čtyř zásad k řešení situace</p> <p>Černý blak a zpět do menu</p>	<p>Co můžete do telefonu uvést? Jak na dotaz odpovíte? Čeho byste se měli při rozhovoru vyvarovat?</p> <p>Nepřijímejte hovory od neznámých čísel! Nikdy nesdělujte svoje jméno a příjmení, datum narození a bydliště! Nevolejte zpětně na neznámá čísla, nevíte, na jaký tarif Vás to může přepojit. Neotvírejte SMS nebo MMS zprávy z neznámých čísel!</p>	<p>Ano, prosím</p> <p>Dobry den, vaše číslo bylo vybráno jako výherní našim operátorem, vám pouze postačí, když nám zpětně zavoláte a my vám řekneme, jakou částku vyhráváte. Co na to říkáte?</p> <p>Co můžete do telefonu uvést? Jak na dotaz odpovíte? Čeho byste se měli při rozhovoru vyvarovat?</p> <p>Ne, děkuji, nemám zájem, na shledanou</p> <p>Nepřijímejte hovory od neznámých čísel! Nikdy nesdělujte svoje jméno a příjmení, datum narození a bydliště! Nevolejte zpětně na neznámá čísla, nevíte, na jaký tarif Vás to může přepojit. Neotvírejte SMS nebo MMS zprávy z neznámých čísel!</p>
--	---	--

<p>Mezitimulek s obrázkem auta a názvem situace</p> <p>Záběr na ulici z pohledu řidiče, který spatří děti na autobusové zastávce</p> <p>Záběry na ulici, po které přijíždí vozidlo, řidič zastaví a osloví děti</p> <p>Stříh, animace s otázkami, po kterých bude následovat mezitimulek, na kterém budou uvedeny otázky, zpět do menu</p> <p>Záběr na děti z pohledu řidiče, které řidiči odpoví a odejdou co nejdále od vozidla</p> <p>Záběr na obrázek policisty s uvedením čtyř zásad k řešení situace</p> <p>Černý blak a zpět do menu</p>	<p>Oslovení neznámým řidičem</p> <p>Co byste řidiči odpověděli? Jak byste se zachovali v dané situaci? Kde byste hledali pomoc?</p> <p>Nikdy se nepřibližujte k vozidlu, které u vás zastaví! Každou nabídku od řidiče odmítněte! V případě ohrožení tropte co největší hluk a volejte o pomoc. V případě ohrožení utečte od vozidla na místo, kde za vámi řidič s autem nemůže.</p>	<p>Holky, pojd'te, já vás svezu domů, odvezu vás, nemusíte čekat na autobus</p> <p>Co byste řidiči odpověděli? Jak byste se zachovali v dané situaci? Kde byste hledali pomoc?</p> <p>Ne, my tady bydlíme</p> <p>Nikdy se nepřibližujte k vozidlu, které u vás zastaví! Každou nabídku od řidiče odmítněte! V případě ohrožení tropte co největší hluk a volejte o pomoc. V případě ohrožení utečte od vozidla na místo, kde za vámi řidič s autem nemůže.</p>
---	---	--

<p>Mezitimulek s obrázkem granátu a názvem situace</p> <p>Záběr na louku a les, po které jdou děti</p> <p>Záběr na místo v lese, kde leží granát a RPG</p> <p>Děti objeví nebezpečné předměty</p> <p>Stříh, animace s otázkami, po kterých bude následovat mezitimulek, na kterém budou uvedeny otázky, zpět do menu</p> <p>Záběr na děti na místě nálezů, kdy na dané předměty nesahejí a odcházejí</p> <p>Záběr na obrázek policisty s uvedením čtyř zásad k řešení situace</p> <p>Mezitimulek s obrázkem granátu</p> <p>Následují detailní záběry na nalezené věci (RPG, slzný granát)</p>	<p>Nález nebezpečného předmětu</p> <p>Jak byste se zachovali vy? Jak byste v takovém případě postupovali? Koho byste zavolali?</p> <p>Nikdy na nalezené předměty nesahejte! K místu nálezů zavolejte dospělého! Mezi nebezpečné věci patří zbraně, náboje a různá munice... ...ale i zábavná pyrotechnika.</p> <p>Víte, co je to za předměty?</p>	<p>Co to zde leží, nevím</p> <p>Jak byste se zachovali vy? Jak byste v takovém případě postupovali? Koho byste zavolali?</p> <p>Nesahej na to, pojd', raději zavoláme rodiče</p> <p>Nikdy na nalezené předměty nesahejte! K místu nálezů zavolejte dospělého! Mezi nebezpečné věci patří zbraně, náboje a různá munice... ...ale i zábavná pyrotechnika.</p> <p>Jedná se RPG neboli reaktivní protitankový granát jednorázově</p>
---	--	---

<p>Detailní záběry na použití slzného granátu</p> <p>Záběry na různou munici, náboje a zbraně</p> <p>Záběry na zábavnou pyrotechniku</p> <p>Černý blak a zpět do menu</p> <p>Záběr na nebe a ulici, střih, černý blank a zpět do menu</p>	<p>Námět, scénář, kamera, zvuk</p> <p>Josef Bednařík</p> <p>Režie a střih</p> <p>Josef Bednařík ©</p> <p>Univerzita Karlova v Praze Pedagogická fakulta</p> <p>Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství</p> <p>2011</p>	<p>použitelný ráže 68 mm. Kumulativní (průbojná) střela vypálená z RPG-75 dokáže probít pancíř do hloubky až 300 mm</p> <p>Slzný granát používají policejní jednotky k paralyzování, oslepení osob, které se dopouštějí protiprávního jednání. A při zatýkání nebezpečných pachatelů.</p> <p>Mezi další nebezpečné předměty, na které nesmíte při nálezů sahat, patří: náboje a munice různé ráže a různé zbraně.</p> <p>K nebezpečným předmětům a pro vás do 18 let zakázaným, patří i veškerá zábavná pyrotechnika.</p>
---	---	---

4.3 Metodická příručka k DVD

Cílem toho DVD je názorně v hraných scénkách navodit dětem situace, na základě kterých budou moci formou modelových situací, konstruktivní metodou nalézt a navrhnout různá řešení daného problému. DVD využívá interaktivní přístup k daným problémům na téma „Děti a jejich bezpečí“.

Úvod

Milí přátelé, dostává se Vám do rukou metodická příručka, která je návodem, jak s pořadem na téma „Děti a jejich bezpečí“ pracovat. Na DVD je v hraných scénkách navozeno pět situací, do kterých se děti v běžném životě mohou dostat buď svým, nebo i cizím přičiněním.

Projekt je určen především pro žáky prvního stupně základních škol, aby byli pomocí tohoto informačního videopořadu uvedeni do situací, kdy oni sami musí najít konstruktivní řešení dané situace. Tak si sami uvědomí rizika, která mohou nastat ze zdánlivě bezpečných situací, se kterými se střetávají dnes a denně.

Toto DVD má za úkol i samotnému přednášejícímu ulehčit práci při hodinách prevence na téma vlastní bezpečí. V metodické příručce jsou zakomponovány i konkrétní příběhy z policejní praxe, vše má usnadnit výklad daných situací a především možnost se soustředit na odpovědi k uvedeným otázkám a tím mnohem lépe reflektovat na zpětnou vazbu.

Věřím, že toto DVD nebude jen rozšířením preventivních materiálů určených pro základní školy, ale i kvalitní pomůckou pro přednášející, a především přínosem důležitých informací v oblasti bezpečí pro děti samotné.

DĚTI A JEJICH BEZPEČÍ

V dnešním světě existuje nepřehledné množství situací, které mohou, při nerespektování nastavených základních pravidel znamenat pro dítě potenciální riziko.

Pořad je zaměřen především na tyto stěžejní situace:

- kdo je za dveřmi
- internet a děti
- telefonování s neznámou osobou
- oslovení neznámým řidičem
- nález nebezpečného předmětu

Úvod pořadu poukazuje na dnešní anonymitu sídlišť, která je dána především chováním lidí a samotných obyvatel těchto lokalit. Lidé svým nezájmem, nevšímavostí a lhostejností vytváří prostředí pro osoby, které se dopouštějí trestné činnosti. Tento trend anonymity a lhostejnosti ke svému okolí se bohužel přenáší ze sídlišť i do nově vznikajících satelitních lokalit.

„Přes veškeré snahy policie, která vykonává hlídkovou činnost v inkriminovaných lokalitách, připravuje a realizuje různé preventivní projekty za účelem snížit kriminalitu a zvýšit bezpečnost obyvatel, bez iniciativy a pomoci občanů samotných vyššího bezpečí ve svém okolí nedocílíme.“

Po tomto úvodu se pořad přepne do menu s nabídkou situací a jejich možných řešení, kdy si můžete volně vybírat ze situací, které v daný okamžik budete chtít s dětmi řešit. U každého řešení je vždy uvedeno několik zásad k dané situaci, které divákům sdělí policista.

Kdo je za dveřmi

Příběh:

Devítiletý Petr zůstal sám doma. Od rodičů dostal kázání, že nesmí nikomu otvírat, oni se vrátí až pozdě večer. Sotva rodiče odešli, už někdo zvonil. Petr okamžitě běžel ke dveřím, a aniž by si to uvědomil, nepřesvědčil se, kdo je za dveřmi, okamžitě otevřel. Muž, který stál za dveřmi, na nic nečekal, Petra uchopil a svázal. Když se rodiče večer vrátili, bylo jim divné, že je byt otevřený. Po příchodu do obývacího pokoje se nestačili divit, veškerá elektronika a cenné věci byly pryč. Petra našli v koupelně svázaného a ubrečeného, ale naštěstí byl v pořádku. Po téhle zkušenosti se Petr vždy drží zásad, které dostal od policistů šetřících krádež v jejich bytě. Závěr příběhu má šťastný konec, díky všímavým sousedům se za týden policistům podařilo zloděje dopadnout.

Situace, kdy je dítě (děti) samo doma. Přestože děti v takovýchto případech dostanou od rodičů instrukce, co mají dělat, známe případy, kdy neuposlechnutí nebo špatná reakce na danou situaci může dítě uvést do problémů.

V pořadu je uvedena situace, kdy cizí muž, který pod záminkou, že jde za tátou, se snaží jednoduchou lží přinutit dítě, o kterém se domnívá, že je samo doma, aby mu otevřelo vstupní dveře. Situace je přerušena v místě, kde by mělo dojít k reakci na dotaz muže. Následují otázky:

Víte, kdo je za dveřmi?

Co odpovíte?

Uvedete, že jste sami doma?

V této části se pořad zastaví a je dán prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli. Potom se pořad vrátí zpět do menu.

Na reakci protagonistů v natočené situaci a zásad při řešení situace se mohou žáci podívat, pokud označí šipku, která se nachází za názvem výše uvedené situace v menu, a spustíte pokračování kapitoly.

Mezi základní zásady bezpečného chování patří:

- **vždy se přesvědčit, kdo je za dveřmi**
- **nikdy neotvírat neznámým lidem**
- **nikdy neuvádět, že jste sami doma**
- **v případě ohrožení volat tísňovou linku 158**

Policie řeší desítky případů, kdy děti neuposlechnou a otevrou dveře cizím lidem. Ne vždy má pachatel zájem o dítě, ve většině případů mají pachatelé převážně zájem o majetek. Způsobů a lstí, které při páchání trestné činnosti využívají, je nepřehledné množství, vždy záleží na osobě a inteligenci pachatele. Mezi nejčastější způsoby, se kterými se policie střetává, patří: převlek za obchodního agenta, řemeslníka, vydávání se za rodinného známého atd.

Zde je uvedeno několik zásad a příběh, ale samozřejmě možností je mnohem více, každá situace je specifická. Při výkladu vždy záleží na zkušenostech a praktických dovednostech přednášejícího. Tato situace je pouhým vodítkem, na které lze aplikovat další modelové situace.

Internet a děti

Příběh:

Jedenáctiletý Zdeněk si dopisoval s kamarádem, se kterým se seznámil po internetu. Vždy se držel desatera a byl velice opatrný. Žádné svoje fotografie nikomu neposílal, ale přesto udělal chybu. Svému kamarádovi po internetu poslal fotografie modelu auta, které slepil. V čem spočívala jeho chyba? Na fotografii modelu bylo totiž pozadí celého obývacího pokoje a s tím i veškeré vybavení bytu. Jednoho dne se vrátil ze školy domů a zjistil, že vstupní dveře jsou rozbité a celý byt je vykradený. Co se vlastně stalo? Ono totiž ne vždy jde pachatelům o dítě, ale jsou případy, kdy je zajímavá majetek dané rodiny, jako tomu bylo v tomto případě. A není nic snazšího, než si požádat o fotografii, kde bude zachycen interiér bytu nebo domu.

Proto jedenáctá rada zní – nikdy a nikomu neposílejte fotografie, ze kterých bude zřejmá sociální situace vaší rodiny!

Internet je v dnešní době pro mladé lidi nepostradatelným nástrojem pro komunikaci. Webové stránky jsou otevřené dveře do úžasného světa. Ale jako je tomu u všech věcí, které mění styl života a chování lidí, nadšení nad novými nabízenými možnostmi často odsunuje do pozadí právní aspekty ochrany osobnosti a vlastní bezpečnosti a bezpečnosti rodinných příslušníků. Bohužel v dnešní době si rodiče mnohdy situaci při výchově usnadňují tím, že dítěti zapnou počítač. V domnění, že dítě je v bezpečí domova a v pokoji pod kontrolou, si ho již nevšímají. Dá se říci, že mnohdy rodiče ani nemají tušení, co dítě na počítači dělá.

V pořadu je uvedena situace, kdy si dítě dopisuje s neznámou osobou, která ho požádá o osobní údaje a následnou schůzku.

V místě, kdy dítě obdrží zprávu a po přečtení má následovat odpověď, je situace přerušena, následují otázky.

Víte, s kým si dopisujete?

Víte, co byste neměli nikdy uvést do zprávy?

Jak se zachováte při neslušné nebo vulgární zprávě?

V této části se pořad vrátí zpět do menu. V daném místě se budou moci žáci zamyslet a následně uvést odpovědi na výše uvedené otázky a sestavit žebříček informací, které nikdy nesmí uvést do zprávy.

Na reakci protagonistů v natočené situaci a desatero rad pro školáka se můžete podívat, když označíte šipku, která se nachází za názvem výše uvedené situace v menu.

V dnešní době, kdy se počítače stávají nezbytnou nutností života a dá se říci standardním vybavením domácností, je zcela běžné, že děti pracují s komunikačními sítěmi (badoo, facebook, e-mail atd.), a rodiče nemají ani ponětí, co na internetu v daný okamžik dělají. Zde je velice dobré uvést a zdůraznit deset zásad:

Desatero rad pro školáky:

- 1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař!**
- 2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou!**
- 3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk!**
- 4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani kamarádovi!**
- 5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-maily!**
- 6. Nedomlouvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů.**
- 7. Pokud Tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje: okamžitě opusť webovou stránku.**
- 8. Svěř se dospělému, pokud Tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků!**
- 9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy!**
- 10. Nevěř každé informaci, kterou na internetu získáš!**

Zde je uvedeno desatero a příběh, ale samozřejmě možností je mnohem více, každá situace je specifická. Při výkladu vždy záleží na zkušenostech a praktických dovednostech přednášejícího. Tato situace je pouhým vodítkem, na které lze aplikovat další modelové situace.

Telefonování s neznámou osobou

Příběh:

Třináctiletá Jana dostala od rodičů k narozeninám drahý mobilní telefon. Jak už to bývá, hned první den ve škole se s ním vychloubala. O velké přestávce, když opět svůj mobilní telefon ukazovala kamarádkám, viděla ji jedna žákyně z deváté třídy. Ta si také takový telefon přála, ale rodiče jí ho odmítli pořídit, dokud si nezlepší školní prospěch. Proto si žákyně z deváté třídy na Janu po vyučování počkala a pod záminkou, že by chtěla vidět její mobilní telefon, dívce telefon z ruky vytrhla a sebrala. Když Jana došla s pláčem domů, vše řekla rodičům. Ti celou událost oznámili na polici, která věc šetřila. Jak to dopadlo? Žákyně z deváté třídy byla obviněna z trestného činu krádeže věci při sobě.

A Jana, ta se od té doby již s žádnou novou věcí raději nechlubí. Toto je příběh, který poukazuje na to, že nebezpečí nespočívá jen v samotném telefonování s neznámou osobou.

V dnešní době si určitě již nedokážeme představit život bez zařízení, jako je telefon. Dá se říci, že většina z nás tento komunikační prostředek bere jako přirozenou samozřejmost. Proto rodiče svým ratolestem při nástupu školní docházky kupují kromě penálů a dalších školních potřeb také mobilní telefon.

Bohužel v dnešní době se někteří lidé nezastaví před ničím. Spousta různých agentů z různých firem, kteří jsou komunikačně zdatní, nemají problém přes telefonní kontakt získat důvěru dítěte a pod příslibem různých výhod, slev a bonusů donutit dítě přijmout jejich podmínky.

V pořadu je uvedena situace, kdy dítě, kterému zazvoní mobilní telefon, hovor přijme a představí se. Následuje dotaz od agenta reklamní firmy, zda se dovolal do správné rodiny s okamžitou nabídkou produktu. Zde je situace přerušena a následují otázky.

Co můžete do telefonu uvést?

Jak na dotaz odpovíte?

Čeho byste se měli při rozhovoru vyvarovat?

V této části se pořad vrátí zpět do menu. V tomto místě budete moci dát prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli.

Na reakci protagonistů v natočené situaci a zásady při řešení situace se můžete podívat, když označíte šipku, která se nachází za názvem výše uvedené situace v menu.

Mezi základní zásady bezpečného chování patří:

- **nepřijímejte hovory od neznámých čísel**
- **nikdy nesdělujte svoje jméno a příjmení, datum narození a bydliště**
- **nevolejte zpětně na neznámá čísla, nevíte, na jaký tarif Vás to může přepojit**
- **neotvírejte SMS nebo MMS zprávy z neznámých čísel**

V dnešní době si mnoho rodičů neuvědomuje, že pořízením drahého telefonního přístroje (většinou ze zjištěných sociálních důvodů), dělají z dítěte potenciální oběť trestného činu. Proto kromě výše uvedených zásad je velice dobré dětem vysvětlit, proč by se s drahým telefonním přístrojem neměli chlubit (když opomeneme morální stránku věci), a proč by na ulici neměli telefon ukazovat, když to není zapotřebí k uskutečnění hovoru. Poslední zásada - **neotvírejte** SMS nebo MMS zprávy z neznámých čísel - se týká hlavně počítačových virů, které vám mohou telefon buď zničit, nebo odeslat veškeré kontakty k neznámé osobě (hackerovi).

Zde je uvedeno několik zásad a příběh, ale samozřejmě možností je mnohem více, každá situace je specifická. Při výkladu vždy záleží na zkušenostech a praktických dovednostech přednášejícího. Tato situace je pouhým vodítkem, na které lze aplikovat další modelové situace.

Oslovení neznámým řidičem

Příběh:

Petrovi se ze školy moc nechtělo, jelikož dostal špatnou známku. Proto šel velice pomalým krokem, a když přišel k autobusové zastávce, zjistil, že mu autobus již odjel. Proto se rozhodl jít pěšky. Cestou domů vedle Petra zastavil řidič a nabídl mu, že ho svezde. Petr souhlasil. Během cesty se ho řidič ptal, proč je tak skleslý, a Petr mu odpověděl, že se mu dnes ve škole nedařilo. Po chvíli Petr zjistil, že řidič odbočil úplně jiným směrem. Požádal ho, aby zastavil, ale řidič odmítl. Řekl Petrovi, aby byl zticha, a pokračoval v jízdě.

Petr dostal strach a přepadla ho panika. Co má vlastně dělat? Naštěstí na silnici hlídkovali policisté, kteří prováděli silniční kontrolu a vozidlo zastavili. V ten okamžik začal Petr křičet a volat o pomoc. Policisté okamžitě zareagovali, Petra zachránili a řidiče zadrželi. V tomto případě měl Petr velké štěstí, protože důvodem kontroly bylo, že vozidlu nesvítla světla. Policisté Petra předali rodičům a muže zadrželi a obvinili z trestného činu pokusu o únos. Petr od té doby vždy chodil všude na čas, i když neměl zrovna dobrý den.

Případy, kdy řidič osloví a nabídne dětem svezení, jsou v současné době stále aktuální. V některých situacích oslovené dítě podlehne vidině si cestu zkrátit nebo představa, jak se mačká v hromadném dopravním prostředku, mu usnadní rozhodování nabídku přijmout. Přes varování od rodičů a učitelů jsou i případy, kdy se dítě rozhodne vyzkoušet stopování vozidel.

V pořadu je uvedena situace, kdy řidič jedoucí po ulici spatří děti na autobusové zastávce, zastaví a nabídne jim po krátkém rozhovoru svezení. Následuje přerušení pořadu s otázkami řešení.

Co byste řidiči odpověděli?

Jak byste se zachovali v dané situaci?

Kde byste hledali pomoc?

V této části se pořad vrátí zpět do menu. Zde je dán prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a v modelových situacích si řešení prakticky vyzkoušeli.

Na reakci protagonistů v natočené situaci a zásady při řešení situace se můžete podívat, když označíte šipku, která se nachází za názvem výše uvedené situace v menu.

Mezi základní zásady bezpečného chování patří:

- **nikdy se nepřibližujte k vozidlu, které u vás zastaví**
- **každou nabídku od řidiče odmítněte**
- **v případě ohrožení trotejte co největší hluk a volejte o pomoc**
- **v případě ohrožení utečte od vozidla na místo, kde za vámi řidič s autem nemůže**

V této situaci je dobré dětem zdůraznit zásadu, aby se nepřibližovaly k vozidlu, volily si takovou cestu k domovu, která nevede kolem silnice (v případech, kdy je to možné), a už vůbec nestopovaly. Dále je třeba vysvětlit, že v případech ohrožení musí na sebe upozornit co největším hlukem, křikem a pomoc musí hledat v místech s velkou

koncentrací lidí. V případě, že je řidič uchopí za ruku, musí se snažit vyprostit a z vozidla utéct.

Zde je uvedeno několik zásad a příběh, ale samozřejmě možností je mnohem více, každá situace je specifická. Při výkladu vždy záleží na zkušenostech a praktických dovednostech přednášejícího. Tato situace je pouhým vodítkem, na které lze aplikovat další modelové situace.

Nález nebezpečného předmětu

Příběh:

Desetiletí chlapci si hrají v lese na vojáky, když narazí na velký rezavý předmět. Nejdříve místo nálezů obcházejí, pak Jirka rozhodne věc odnést do vesnice, kde ji ukáží rodičům. Petr ho zarazí a řekne, že lepší by bylo si místo označit, aby předmět opětovně našli, a dovést sem někoho dospělého. Jak řekl Petr, tak hoši udělali, a dovedli na místo jednoho z rodičů. Ten se podíval na věc a zjistil, že se jedná o protitankovou pěst z II. světové války, a zavolal na policii. Policisté po příjezdu na místo také na předmět nesahali, pouze místo označili páskou a přivolali na pomoc pyrotechnika. Až ten přesně ověřil, že se jedná o ruční protitankovou zbraň německé výroby Panzerfaust 100 z II. světové války, která byla určena ke střelbě na pohyblivé i pevné cíle do vzdálenosti 100 metrů a k ničení bojových vozidel. Pyrotechnik zjistil, že zbraň je ve velice špatném stavu, a proto se rozhodl ji zničit na místě, jelikož v okolí byl pouze les. Policisté celé místo uzavřeli a pyrotechnik zbraň odpálil. Než pyrotechnik odjel zpět, ještě hochy pochválil za jejich vzorné chování a zdůraznil, že se zachovali velice rozumně, když na nalezenou zbraň nesahali.

Na závěr pořadu je uvedena situace, kdy jdou děti do lesa a cestou naleznou nebezpečné předměty. Tato situace není v šumperském okrese (ani v celé republice) neobvyklá a okolní louky, lesy a stavení stále ukrývají pozůstatky po II. světové válce nebo po okupačních vojscích.

Policie ročně řeší na desítky případů nálezů nebezpečných předmětů.

V dnešní době mají velký vliv na psychiku a chování dětí především počítačové hry. Co mají hry společného s nebezpečnými pozůstatky po válce? Především se jedná o válečné hry, které bohužel hrají i žáci prvního stupně základních škol a které jsou určeny osobám starším 18 let. V těchto hrách se děti, když pomínou agresivitu a brutalitu, seznamují i se zbraněmi, které se v armádách používaly nebo používají.

Na základě těchto her může dítě při nálezu nebezpečného předmětu situaci podcenit a zachovat se zcela v rozporu s vlastní bezpečností.

Situace uvedená v pořadu se odehrává v lese, kde děti naleznou dva nebezpečné předměty, u kterých se zastaví. Zde následují otázky.

Jak byste se zachovali vy?

Jak byste v takovém případě postupovali?

Koho byste zavolali?

V této části se pořad vrátí zpět do menu. V tomto místě budete moci dát prostor žákům, aby odpověděli na výše uvedené otázky a konstruktivní metodou přišli na bezpečný postup k zdárnému vyřešení nastíněné situace.

Na reakci protagonistů v natočené situaci a zásady při řešení situace se můžete se žáky podívat, když označíte šipku, která se nachází za názvem výše uvedené situace v menu.

Mezi základní zásady bezpečného chování patří:

- **nikdy na nalezené předměty nesahejte**
- **k místu nálezu zavolejte dospělého**
- **mezi nebezpečné věci patří zbraně, náboje a různá munice...**
...ale i zábavná pyrotechnika.

Vždy je velice důležité zdůraznit postup při takovém nález. Postup, který doporučuje policie, je následovný: nikdy na nalezený předmět nesahat, místo si označit a přivolat dospělou osobu, která má více zkušeností (na předmět také nesahá), a ta se rozhodne, zda se jedná o nebezpečný předmět či nikoli a přivolá policii. Jestliže má i dospělý člověk pochybnosti, je vždy lepší zavolat policii.

V této situaci v samotném závěru jsou popsány předměty, které našli hoši. V prvním případě se jedná o RPG – 75 neboli reaktivní protitankový granát jednorázově použitelný ráže 68 mm. Kumulativní (průbojná) střela vypálená z RPG-75 dokáže probít pancíř do hloubky až 300 mm. Tato zbraň slouží k ničení jak živých cílů, tak i bojových vozidel. Dále je zde uveden a ukázán slzný granát, který používají policejní jednotky k paralyzování, oslepení osob, které se dopouštějí protiprávního jednání. A při zatýkání nebezpečných pachatelů. Dalšími nebezpečnými předměty, které můžete v pořadí vidět, jsou náboje a munice různé ráže a různé zbraně. U těchto předmětů je zapotřebí zdůraznit jejich nebezpečnost, ale také to, že mohly být použity při páchání trestné činnosti. Tím, že je nálezce vezme do ruky, může znehodnotit stopy upotřebitelné pro policii k vypátrání pachatele.

K nebezpečným předmětům patří také veškerá zábavná pyrotechnika, ale i vzduchové pistole, airsoftové zbraně. **Tyto věci jsou dle zákona pro děti do 18 let zakázány.**

Zde je uvedeno několik zásad a příběhů, ale samozřejmě možností je mnohem více, každá situace je specifická. Situace mohou být využity jednotlivě při řešení konkrétního problému, nebo použity v celém bloku. Při výkladu vždy záleží na zkušenostech a praktických dovednostech přednášejícího. Tyto situace jsou pouhým vodítkem, na které lze aplikovat další modelové situace.

5. Závěr

Ve své práci jsem shrnul některé poznatky získané praxí i studiem. Získané znalosti jsem se snažil uplatnit při vytváření celého projektu. Mým cílem nebylo pouze vytvořit písemnou práci, mým hlavním záměrem bylo především vytvořit videopořad, který lze použít v praxi, a obohatí tak výklad na téma „Děti a jejich bezpečí“ a zároveň zvýšit počet preventivních materiálů.

Na základě vytvořeného dotazníku se mi potvrdilo, že většina škol je vybavena audiovizuální technikou, didaktickými pomůckami i preventivním materiálem na dobré úrovni, ale pro lepší názornost (mají li tu možnost) využívají při odborných preventivních tématech jiné subjekty (organizace, které se zabývají preventivní činností). Dále se mi potvrdil předpoklad, že na základních školách v šumperském okrese materiál na téma „Děti a jejich bezpečí“ v takto zpracované formě, ani v obdobné, s daným tématem nemají k dispozici. Docela mile mě překvapilo, že o tento projekt oslovené školy projeví zájem.

V další kapitole jsem se zabýval vlivem masmediálních prostředků na současnou mládež. Bohužel musím konstatovat, že je až zarážející, jaký vliv mají média na dnešní populaci (nejen na děti) a do jaké míry formují osobnost mladého člověka. Záleží ale pouze na nás, jakým způsobem jsme schopni tento vliv masmediálních prostředků omezit a nahradit jinými aktivitami.

Jednou z možností, jak eliminovat vliv těchto masmediálních prostředků a podat nezkreslené informace, je i využívat ve školách preventivních pořadů takového nebo obdobného charakteru.

V samotném závěru musím konstatovat, že v současné době práce na poli prevence je velice složitá, ba nelehká (především pro nedostatek financí i zkušených pracovníků), ale je velice potřebná.

5.1 Seznam použité literatury

PaedDr. JIROUŠKOVÁ Ivana, Metodika IT a jejich volnočasové využití, Praha 2006

ŘÍČAN, P. Cesta životem. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7367-124-7.

ŘÍČAN, P. Psychologie. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-560-8.

KATEŘINA Janouchová. Život dítěte. Akropolis, 2008. ISBN 978-80-86903-84-2.

ČÍRTKOVÁ L., VITOUŠOVÁ P. a kolektiv. Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů.

Granada, 2007. ISBN 978-80-247-2014.

BUDIŠ J. Video ve škole: některé zkušenosti s využíváním videotechniky ve výuce. Brno: MU, 1991. ISBN 80-210-0382.

MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. Mládež a delikvence. Možné příčiny, současná struktura, program prevence kriminality mládeže. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 338 s. ISBN 80-7178-226-2

Návod k programu Pinnacle Studio Verze 14 - dokumentaci vytvořil Nick Sullivan. Copyright ©1996-2009 Pinnacle Systems, Inc. Všechna práva vyhrazena

Desatero rad pro školáky – použito z projektu Bezpečný internet. Dne 21. 1. 2011 v 15:18 hodin.

Odkaz:http://www.nasedite.cz/webmagazine/kategorie.asp?idk=187&utm_source=adwords&utm_medium=ppc&utm_campaign=better_marketing

Policejní zpravodajství 19. 1. 2011 <http://www.policie.cz/clanek/zena-chtela-divku-svezt.aspx>

5.2 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Žádost o souhlas rodičů

Příloha č. 2 - Žádost o souhlas rodičů

Příloha č. 3 - Dotazník

Příloha č. 4 - Technický scénář

Příloha č. 5 - Seznam oslovených základních škol

Příloha č. 6 - DVD s preventivně informačním videopořadem „Děti a jejich bezpečí“

Příloha č. 7 - CD s bakalářskou prací v PDF souboru

Příloha č. 8 - Metodická příručka - sešit

Příloha č. 1

Josef Bednařík
Nový Malín 681
788 03
Tel. 604 194 022

Nový Malín 2. 8. 2010

Natáčení preventivního informačního videopořadu s názvem „Děti a jejich bezpečí“

Žádám rodiče o souhlas potvrzený svým podpisem k fotografování a natáčení Vašeho dítěte, za účelem natočení krátkého preventivního videopořadu, jehož cílem je názorně v hraných scénkách ukázat nebezpečné situace, do kterých se děti mohou dostat a následné instrukce k jejich řešení.

Tento pořad bude použit, jako podklad k vypracování bakalářské práce na Pedagogické fakultě, obor Vychovatelství, Karlova Univerzita.

Děkuji Josef BEDNAŘÍK

Souhlas poskytuji.

Jméno a příjmení dítěte Patricie a Kateřina Čapková

Podpis zákonného zástupce [Podpis]

Příloha č. 2

Josef Bednařík
Nový Malín 681
788 03
Tel. 604 194 022

Nový Malín 2. 8. 2010

Natáčení preventivního informačního videopořadu s názvem „Děti a jejich bezpečí“

Žádám rodiče o souhlas potvrzený svým podpisem k fotografování a natáčení Vašeho dítěte, za účelem natočení krátkého preventivního videopořadu, jehož cílem je názorně v hraných scénkách ukázat nebezpečné situace, do kterých se děti mohou dostat a následné instrukce k jejich řešení.

Tento pořad bude použit, jako podklad k vypracování bakalářské práce na Pedagogické fakultě, obor Vychovatelství, Karlova Univerzita.

Děkuji Josef BEDNAŘÍK

Souhlas poskytuji.

Jméno a příjmení dítěte *KLARA JIRMAN, VOJTĚCH JIRMAN*

Podpis zákonného zástupce..... *Jirana - Miroslav*

Příloha č. 3

Dotazník pro základní školy k využívání didaktické techniky

Základní škola:

1. Jsou vaše třídy nebo některá ze tříd vybaveny televizory? a) ano b) ne	6. Máte dostatek preventivních pomůcek, zpracovaných v interaktivní formě? a) ano b) ne
2. Máte k dispozici VHS rekordéry nebo přehrávače? a) ano b) ne	7. Máte dostatek preventivního materiálu k sociálně patologickým jevům zpracovaných videoformou? a) ano b) přiměřeně c) ne
3. Máte k dispozici DVD přehrávače? a) ano b) ne	8. Při přednáškách o sociálně patologických jevech využíváte? a) existující materiál b) jiné subjekty (policii, hasiče atd.) c) preventivní materiál si vytváříte sami
4. Jak často využíváte tuto techniku při vyučování? a) jednou do měsíce b) jednou týdně c) vícekrát týdně d) vůbec	9. Máte k dispozici materiál ve videoprezentacích, kde jsou uvedeny situace na téma vlastní bezpečnosti? a) ano b) ne
5. Máte dostatek učebních pomůcek, zpracovaných ve videoformách? a) ano b) přiměřeně c) ne	

10. Měli byste zájem o prezentační materiál, kde se dětem navodí situace, které za určitých okolností mohou vést k ohrožení jejich bezpečnosti? Na základě tohoto pořadu budou děti moci formou modelových situací navrhnout různá řešení daného problému.

- a) ano
- b) ne

Příloha č. 4 Technický scénář

Číslo Záběru	Obrazová složka	Pohyb a poloha kamery	Zvuková složka	Délka záběru
1.	<p><u>Obraz 1</u> Černý blank, přechod prolnutím</p> <p>VC: Záběr na nebe a následně na ulici v Šumperku ze severní strany, titulek „Děti a jejich bezpečí“. Titulek prolíná do druhého záběru a postupně mizí.</p> <p>Následuje střih a záběr na ulici z jižní strany, střih záběr na sídliště ze severní strany, střih záběr na ulici z východní strany.</p>	<p>shora dolů, plynulá transfokace oddálením statické záběry</p>	<p>Podbarvení instrumentální hudbou. V 10. sec. pozvolna zesiluje</p> <p>Hudba v místech komentářů mírně zeslabí</p> <p>Komentář k anonymitě ulic: Sídliště, jak jsou jednotvárná a cizí, i přes veškerou snahu je oživit barvami, zůstávají stále anonymním prostředím. Lidé v nich žijí vedle sebe, denně se potkávají, a přesto se neznají. Obyvatelé sídlišť svým nezájmem, nevšímavostí a lhostejností, tak dávají příležitost lidem se zlými až zločinnými</p>	<p>20“</p> <p>150“</p> <p>90“</p> <p>110“</p> <p>210“</p> <p>Celkem (560“)</p>

			úmysly.	
2.	<p><u>Obraz 2</u> C: jednobarevný statický záběr s obrázkem dveří a titulkem “ Kdo je za dveřmi“, přechod prolnutím</p>			85“
3.	<p>VC: Záběr na ulici v Šumperku z východní strany, záběr na muže na chodníku (přicházejícího ze západní strany), střih</p>	statický záběr		40“
4.	<p>D: Záběr na nohy muže při chůzi po chodníku, střih</p>	dynamický záběr, kamera se pohybuje před mužem		35“
5.	<p>C: Kráčející muž po chodníku, střih</p>	statický záběr – zleva doprava		25“

6.	C: Záběr na hlavní vchod do domu, střih	statický záběr		45“
7.	C: Muž jede po schodech ke zvonkům, střih	statický záběr, švenk zprava - doleva		110“
8.	D: Muž zazvoní, střih	statický záběr		55“
9.	C: Děti vyběhnou z pokoje, střih	statický záběr		70“
10.	C: Děti doběhnou k telefonu a zvednou sluchátko, střih	statický záběr	Prosím. Čapková	25“
11.	D: Muž je nakloněn k elektronickému vrátnému a položí otázku, přechod prolnutím	statický záběr	Ahoj, já jdu za tátou	20“
12.	C: jednobarevný statický záběr s animací otázek, prolnutí a		Víte, kdo je za dveřmi?	310“

	slaid s otázkami – zpět do menu		Jak se zachováte? Co muži odpovíte? Uvedete, že jste sami doma?	
13.	C: Dítě drží telefon a hovoří, střih	Statický záběr z pravé strany	Táta není doma, mám zavolat mámu? – Mámí!	60“
14.	C: Muž odchází od zvonků a sahá na kliku a opouští vchod, odchází, přechod prolnutím	statický záběr, švenk zprava - doleva		120“
15.	C: jednobarevný statický záběr, obrázek s policistou, animace čtyř zásad přechod prolnutím, následuje černý blank – zpět do menu		Vždy se přesvědčte, kdo je za dveřmi! Nikdy neotvírejte neznámým lidem! Nikdy neuvádějte, že jste sami doma! V případě ohrožení volejte tísňovou linku 158.	180“

16.	<p><u>Obraz 3</u></p> <p>C: jednobarevný statický záběr s obrázkem počítače a titulkem“ Internet a děti“, přechod prolnutím</p>			40“
17.	<p>C: Dítě pracuje s počítačem v obývacím pokoji, střih</p>	Statický záběr, čelní	Ráda bych si s Tebou dopisovala, jmenuji se Petra a je mi 9 let.	20“
18.	<p>D: Záběr na monitor počítače s textem, střih</p>	pohled	Hledám kamarádku nejen na dopisování, ale i k výměně fotografií a později i k osobnímu shledání.	40“
19.	<p>D: Záběr na ruce dítěte, které píše na počítačové klávesnici, střih</p>	statický záběr	Ahoj Petro, vážně Ti je devět let?	20“
20.	<p>D: Záběr na monitor počítače s textem, střih</p>	statický záběr z pravé	Kde bydlíš a do jaké školy chodíš?	20“
21.	<p>C: Dítě pracuje s počítačem v obývacím pokoji, střih</p>	strany		30“
		statický záběr		

22.	D: Záběr na ruce dospělého člověka, který píše na počítačové klávesnici, střih		Já bydlím ve větším městě, ale dříve než Ti něco o sobě napíši, tak mi napiš Ty, popřípadě mi pošli fotku. Jakmile mi ji pošleš, tak i já Ti pošlu svoji.	10“
23.	D: Záběr na monitor počítače s textem, střih	statický záběr z pravé strany		20“
24.	D: Záběr na ruce dospělého člověka, který píše na počítačové klávesnici, přechod prolnutím	statický záběr z pravé strany	Víte, s kým si dopisujete? Víte, co byste neměli nikdy uvést do zprávy?	30“
25.	C: jednobarevný statický záběr s animací otázek, prolnutí a slaid s otázkami – zpět do menu	statický záběr z pravé strany statický záběr z pravé strany	Jak se zachováte při neslušné nebo vulgární zprávě?	310“
26.	C: Záběr na dítě, které píše na počítači, střih	statický záběr	Ahoj, Petro, už mi nepiš, vše jsem si rozmyslela, raději budu kamarádit a dopisovat si s někým, koho opravdu znám.	35“

27.	D: Záběr na monitor počítače s textem, střih	statický záběr		55“
28.	C: Záběr na dítě, které píše na počítači, střih	statický záběr		35“
29.	D: Záběr na monitor počítače s textem, střih	statický záběr	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nezapomeň: opatrný internetový surfař je inteligentní surfař! 2. Nedávej nikomu adresu ani telefon! Nevíš, kdo se skrývá za obrazovkou! 3. Neposílej nikomu po internetu svoji fotografii, nesděluj svůj věk! 4. Udržuj heslo své internetové schránky v tajnosti, nesděluj ho ani kamarádovi! 5. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární 	690“

30.	<p>PD: Záběr na dítě, které píše na počítači, přechod prolnutím, následuje černý blank – zpět do menu</p>	<p>statický záběr z levé strany, následná transfokace přiblížením na ruce</p>	<p>e-mailly! 6. Nedomlouvej si schůzku po internetu, aniž bys o tom řekl alespoň jednomu z rodičů. 7. Pokud Tě nějaký obrázek nebo e-mail šokuje: okamžitě opusť webovou stránku. 8. Svěř se dospělému, pokud Tě internet vyděsí nebo přivede do rozpaků! 9. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy! 10. Nevěř žádné informaci, kterou na internetu získáš!</p>	60“
-----	--	---	--	-----

31.	<p><u>Obraz 4</u></p> <p>C: jednobarevný statický záběr s obrázkem telefonu a titulkem</p> <p>“ Telefonování s neznámou osobou“, přechod prolnutím</p>		Vyzváněcí tón telefonu	40“
32.	<p>C: Záběr na mobilní telefon, který leží na stole v obývacím pokoji a začne vyzvánět, střih</p>	statický záběr		85“
33.	<p>C: Záběr na hrající si děti v dětském pokoji, které si stoupnou a odejdou z pokoje, střih</p>	statický záběr, pohyb zdola nahoru, švenk zleva doprava		50“
34.	<p>C: Děti přichází do obývacího pokoje k telefonu, který jedno z dětí zvedne, střih</p>	statický záběr z pravé strany, pohyb zdola nahoru	Ano, prosím	40"
35.	<p>D: Záběr na operátora, přechod prolnutím</p>	statický záběr z pravé	Dobrý den, vaše číslo bylo vybráno jako výherní naším operátorem, vám pouze postačí, když nám zpětně	110“

36.	C: jednobarevný statický záběr s animací otázek, prolnutí a slaid s otázkami – zpět do menu	strany	zavoláte, a my vám řekneme, jakou částku vyhráváte. Co na to říkáte? Co můžete do telefonu uvést? Jak na dotaz odpovíte? Čeho byste se měli při rozhovoru vyvarovat? Ne. Děkuji. Nemám zájem. Na shledanou	125“
37.	C: Dítě drží telefon a odpovídá, následně běží zpět do pokoje přechod prolnutím – černý blank	statický záběr z pravé strany	Nepřijímejte hovory od neznámých čísel! Nikdy nesdělujte svoje jméno a příjmení, datum narození a bydliště!	310“
38.	C: jednobarevný statický záběr, obrázek s policistou, animace čtyř zásad, přechod prolnutím, následuje černý blank – zpět do menu		Nevolejte zpětně na neznámá čísla, nevíte, na jaký tarif Vás to může přepojit. Neotvírejte SMS nebo MMS zprávy z neznámých čísel!	180“

39.	<p><u>Obraz 5</u></p> <p>C: jednobarevný statický záběr s obrázkem auta a titulkem Oslovení neznámým řidičem, přechod prolnutím</p>			40“
40.	<p>D: Záběry z jedoucího auta, které přijíždí směrem k autobusové zastávce, střih</p>	<p>statický záběr kamera ve vozidle</p>	<p>Zvuk jedoucího auta</p>	120“
41.	<p>C: Vozidlo jede po silnici a přijíždí k autobusové zastávce. Řidič zastaví a stáhne okénko u spolujezdce, přechod střihem</p>	<p>statický záběr, švenk zleva doprava</p>		45“
42.	<p>D: Záběr na stojící děti, přechod prolnutím</p>	<p>statický záběr</p>	<p>Holky, pojd'te já vás svezu domů, odvezu vás, nemusíte čekat na autobus.</p>	10“
43.	<p>C: jednobarevný statický záběr s animací otázek, prolnutí a</p>		<p>Co byste řidiči odpověděli? Jak byste se zachovali v dané situaci?</p>	

	slaid s otázkami – zpět do menu		Kde byste hledali pomoc?	310“	
44.	C: Děti odběhnou od vozidla a běží mezi zaparkovanými auty do sídliště, přechod prolnutím – černý blank	statický záběr	Ne, my tady bydlíme	55“	
45.	C: jednobarevný statický záběr, obrázek s policistou, animace čtyř zásad, přechod prolnutím, následuje černý blank – zpět do menu		Nikdy se nepřibližujte k vozidlu, které u vás zastaví! Každou nabídku od řidiče odmítněte! V případě ohrožení tropte co největší hluk a volejte o pomoc. V případě ohrožení utečte od vozidla na místo, kde za vámi řidič s autem nemůže.	180“	
46.	<u>Obraz 6</u> C: jednobarevný statický záběr s obrázkem granátu a titulkem “ Nález nebezpečného předmětu“, přechod prolnutím				
47.	C: Záběr na děti, které jdou po louce k lesu, střih				85“

48.	C: Děti jdou po louce k lesu, stříh	statický záběr, kamera směrem k lesu statický záběr, kamera směrem od lesa - švenk z pravé strany		60“
49.	PD: Nebezpečné předměty, které leží v lese v malé kotlině na stezce, po které přichází děti, stříh	do leva statický záběr – kamera jde ze spodu	Co to zde leží, nevím.	150“
50.	D: Záběr na nalezené předměty, přechod prolnutím	nahoru statický záběr		60“
51.	C: jednobarevný statický záběr s animací otázek, prolnutí a slaid s otázkami – zpět do menu		Jak byste se zachovali vy? Jak byste v obdobném případě postupovali? Koho byste zavolali?	310“
52.	D: Jedno dítě se sehne k nebezpečným předmětům a druhé ho zastaví, následně odchází společně z lesa, přechod prolnutím	statický záběr	Nesahej na to, pojd', raději zavoláme	90“

53.	<p>– černý blank</p> <p>C: jednobarevný statický záběr, obrázek s policistou, animace čtyř zásad, přechod prolnutím, následuje černý blank – zpět do menu</p> <p><u>Obraz 7</u></p>		<p>rodiče</p> <p>Nikdy na nalezené předměty nesahejte! K místu nálezu zavolejte dospělého! Mezi nebezpečné věci patří zbraně, náboje a různá munice... ...ale i zábavná pyrotechnika.</p>	180“
54.	<p>C: jednobarevný statický záběr s obrázkem granátu a titulkem “ Víte, co je to za předměty?“, přechod prolnutím</p>	<p>dynamický záběr – kamera v ruce</p>	<p>Víte, co je to za předměty?</p>	40“
55.	<p>D: Záběr na RPG a následně na granát, střih</p>		<p>Jedná se o RPG neboli reaktivní protitankový granát jednorázově použitelný, ráže 68 mm. Kumulativní (průbojná) střela vypálená z RPG-75 dokáže probít pancíř do hloubky až 300 mm.</p>	230“
56.	<p>C: Záběr na odhoz slzného granátu, přechod prolnutím</p>	<p>statický záběr</p>	<p>Slzný granát používají policejní jednotky k paralyzování, oslepení osob, které se dopouštějí protiprávního jednání. A při zatýkání nebezpečných pachatelů.</p>	200“

57.	C: Záběr na náboje, munici a zbraně – přechod prolnutím	statický záběr	Mezi další nebezpečné předměty, na které nesmíte při nálezů sahat, patří: náboje a munice různé ráže a různé zbraně.	180°
58.	C: statický záběr s fotografií munice a zbraní, přechod prolnutím	statický záběr		
59.	C: Záběr na zábavnou pyrotechniku vyskládanou na stole přechod prolnutím – černý blank – zpět do menu <u>Obraz 8</u>	švenk z levé strany doprava	K nebezpečným předmětům a pro vás do 18 let zakázaným, patří i veškerá zábavná pyrotechnika.	80°
60.	C: Záběr na nebe a ulici, přechod prolnutím	shora dolů, plynulá transfokace oddálením statické záběry		180°
61.	C: Záběr na ulici - kresba, přechod prolnutím – černý blank – zpět do menu	statický záběr		

Příloha č. 5

seznam oslovených škol:

Přesný název školy nebo školského zařízení		e-mailová adresa
Základní škola a Mateřská škola Drozdov, okres Šumperk, příspěvková organizace	583427155	ms.drozdov@centrum.cz
Základní škola a Mateřská škola Kosov, okres Šumperk, příspěvková organizace	583443130	materskaskola.kosov@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Postřelmov, Nová 404, příspěvková organizace	583437094	mspostrelmov@moravanet.cz
Základní škola a Mateřská škola Stíty, okres Šumperk	588881915	materskaskola@c-box.cz
Základní škola a Mateřská škola Zábřeh, Zahradní 182/20	583416026	mszahradni@tiscali.cz
Základní škola a Mateřská škola SEVERÁČEK, Zábřeh, Severovýchod 483/25	583416143	msseveracek@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Dubicko, příspěvková organizace	583449129	zs@dubicko.cz
Základní škola Postřelmov, okres Šumperk, příspěvková organizace	583437095	zs.postrelmov@seznam.cz
Základní škola a mateřská škola Rohle, okres Šumperk	583254019	nemcova51@seznam.cz
Základní škola Štíty, okres Šumperk	583440166	mhamnych@seznam.cz
Základní škola Zábřeh, Boženy Němcové 1503/15, okres Šumperk	583411323	2.zsabreh@seznam.cz
Základní škola Zábřeh, Školská 406/11, okres Šumperk	583441535	m.lachnit@seznam.cz
Základní škola Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk	583416561	pavel.pasta@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice, okres Šumperk, příspěvková organizace	583444314	bohuslavicezs@tiscali.cz
Základní škola a Mateřská škola Brničko, příspěvková organizace	583438023	zs.brnicko@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Horní Studénky, okres Šumperk, příspěvková organizace	583418038	zs.h.studenky@rps.cz
Základní škola a Mateřská škola Hoštejn, příspěvková organizace	583443135	zs.hostejn@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Hrabová, okres Šumperk, příspěvková organizace	583449138	skola.hrabova@atlas.cz
Základní škola a Mateřská škola Jedlí, okres Šumperk, příspěvková organizace	583440630	zsams.jedli@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Jestřebí, okres Šumperk, příspěvková organizace	583416344	kralra@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Kamenná, okres Šumperk, příspěvková organizace	583233818	schulzova.kamenna@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Kolšov, okres Šumperk, příspěvková organizace	583437057	zs.kolsov@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Lesnice, příspěvková organizace	583416019	zakladniskola@quick.cz
Základní škola Boleslava Hrbka a Mateřská škola Leština, příspěvková organizace	583415779	zs.lestina@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Lukavice, okres Šumperk, příspěvková organizace	583444177	zs.ms.lukavice@centrum.cz
Základní škola a Mateřská škola Nemile, příspěvková organizace	583415763	zs.nemile@email.cz
Základní škola a Mateřská škola Postřelmůvek, okres Šumperk, příspěvková organizace	583413328	zspostrelmuvek@gmail.com
Základní škola a Mateřská škola Rájec, okres Šumperk, příspěvková organizace	583415357	grunwaldova.j@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Rovensko, okres Šumperk, příspěvková organizace	583412298	zs@rovensko-morava.cz
Základní škola a mateřská škola Svěbohov, okres Šumperk, příspěvková organizace	583412151	zs.svebohov@atlas.cz
Základní škola a Mateřská škola Zábřeh, Rudolfa Pavlů 1799/4, okres Šumperk, příspěvková organizace	583416680	zspavlu@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Zvole, okres Šumperk, příspěvková organizace	583444322	zszvole@quick.cz
Dům dětí a mládeže Zábřeh, Československé armády 835/1	583416320	ddm@ddm.zabreh.cz

**Příloha č. 6 - DVD s preventivně informačním videopořadem
„Děti a jejich bezpečí“**

Příloha č. 7 - CD s bakalářskou prací v PDF souboru